

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ" ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Освітня програма	40227 Спеціальна освіта
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ" ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40227
Назва ОП	Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.02 Олігофренопедагогіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Линдіна Євгенія Юріївна, Безуглова Валерія Дмитрівна, Мартинчук Олена Валеріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	19.10.2022 р. – 21.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/opp/samoocinka/samoanaliz_spec_magistr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1cCMVleNBpwkwxpZ7ueeWOZZiB2KnVU_E/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма (далі ООП) «Спеціальна освіта» та освітня діяльність щодо її реалізації відповідає Критеріям акредитації, є актуальною, враховуючи сучасні тенденції ринку праці з надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами, зокрема з інтелектуальними труднощами, вимоги роботодавців, напрями розвитку Академії щодо забезпечення потреб регіону у фахівцях, здатних до професійної діяльності в умовах спеціальної та інклюзивної освіти. Підготовка фахівців за ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Структура та зміст ОПП відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту». Реалізація освітньої програми відбувається на належному рівні та сприяє досягненню програмних результатів навчання. Форми та методи навчання та викладання, що використовуються за даною ОПП, відповідають сучасним вимогам вищої освіти та здійснюються на основі практико-орієнтованого підходу. Результати опитування здобувачів освіти щодо якості освітньої діяльності та ОПП «Спеціальна освіта», зустрічей з різними групами стейкхолдерів та аналізу звітів соціально-психологічної служби ЗВО засвідчують достатньо високий рівень задоволеності здобувачів освітньою діяльністю за ОПП «Спеціальна освіта». Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, їхня наукова активність уможливають досягнення здобувачами визначених відповідною програмою цілей та РН. ЗВО мотивує викладачів преміюваннями та грамотами до професійного вдосконалення, викладацької майстерності, залучає та сприяє міжнародній науковій діяльності НПП. У ЗВО наявний необхідний для реалізації ОПП рівень матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення. Освітнє середовище ЗВО (навчально-практична лабораторія спеціального та інклюзивного навчання, аудиторії, оснащені комп'ютерами, бібліотека, читальні зали, абонементи, їдальня, медичний пункт, спеціальне обладнання для здобувачів з ООП, соціально-психологічна служба, бомбосховище) сприяють забезпеченню ефективної освітньої діяльності за ОПП «Спеціальна освіта» та дають змогу задовольнити освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Результати акредитаційної експертизи показують, що ОПП та освітня діяльність ЗВО відповідають усім Критеріям акредитації. Перспективи розвитку ОПП вбачаємо у реалізації визначеної ЗВО унікальності освітньої програми задля забезпечення її конкурентноздатності у порівнянні з вітчизняними та іноземними аналогами, запровадженні академічної мобільності здобувачів освіти, запровадженні міжнародних стандартів академічної доброчесності, підсиленні системи внутрішнього забезпечення якості освіти, забезпеченні поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми у контексті посилення інноваційної діяльності Академії та її наукового впливу на розвиток східного регіону України.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП спрямована на забезпечення реальних потреб ринку праці регіону у фахівцях зі спеціальної освіти. Наявність практико-орієнтованого вектору підготовки, який полягає у проходженні здобувачами безвідривної практики протягом першого року навчання один день на тиждень (150 год. у I сем. в інклюзивних закладах освіти, 150 год. у II сем. у спеціальних закладах освіти), що з урахуванням інших видів практики дає змогу здобувачам оволодіти практичними навичками протягом усього періоду навчання у ЗВО та успішно працевлаштуватися. Розроблена на рівні ЗВО система анкетування різних груп стейкхолдерів, яка охоплює різні аспекти освітньої діяльності Університету. Систематичне проведення моніторингових опитувань здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності за ОПП і прозорість їх результатів. Активна участь викладачів у міжнародних стажуваннях, широка публікаційна активність як викладачів, так і здобувачів ОПП, що акредитується. Наявна система мотиваційного матеріального та морального заохочення викладачів до підвищення їхнього професійного рівня. Задля стимулювання наукової та фахової діяльності Академією запроваджена система рейтингування науково-педагогічних кадрів. Високі показники кафедри у рейтингу працівників ЗВО. Безоплатний доступ учасників ОПП до різних локацій інфраструктури Університету. Матеріально-технічне забезпечення Академії сприяє реалізації ОПП. Функціонування у структурі кафедри лабораторії спеціального та інклюзивного навчання уможливорює поєднання навчання та досліджень. ЗВО відкритий до самовдосконалення, виправляє недоліки та дослуховується до пропозицій, наданих під час акредитаційних експертиз. Дієва система збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Прозорість та публічність основних документів і процедур, котрі забезпечують та регулюють освітній процес ЗВО. Забезпечення здобувачів освіти інформаційною підтримкою на сайті кафедри корекційної освіти та спеціальної психології в умовах дистанційного навчання. Самовіддана діяльність менеджменту ЗВО щодо забезпечення умов для навчання здобувачів під час повномасштабної війни з РФ.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недостатня залученість усіх груп стейкхолдерів до процедур розроблення, моніторингу та перегляду ОПП. Зміст обов'язкових ОК недостатньою мірою забезпечує формування СК: СК7, СК8, СК9 та РН: РН11, РН12, РН13, РН16. У змісті практик не передбачено адаптацію завдань до умов проведення практики у дистанційному форматі. Зміст програми фахового вступного випробування не забезпечує у повному обсязі визначення у вступників рівня вхідних узагальнених СК та РН, представлених у Стандарті вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для бакалаврського рівня. У силабусах, РП, НМК не подано у достатньо зрозумілий спосіб інформацію щодо системи накопичення балів та якісних критеріїв оцінювання за різні види активності здобувачів. Відсутність власного електронного освітнього середовища. Рекомендації з удосконалення ОПП та освітньої діяльності щодо її реалізації:

1. Забезпечити дієву комунікацію з усіма стейкхолдерами у процесі подальшого перегляду ОПП під час спільних зустрічей, засідань робочої групи тощо, спрямованих на вироблення рекомендацій щодо ефективних шляхів досягнення цілей ОПП та РН, визначених Стандартом вищої освіти. 2. Підсилити внутрішнє забезпечення якості освіти, зокрема посилити контроль за: • змістовим наповненням РП та силабусів обов'язкових ОК для забезпечення формування СК та РН відповідно до стандарту вищої освіти; • змістовим наповненням РП практик, де передбачити завдання для виконання в умовах дистанційного формату; • регулярним переглядом змісту ОК з метою усунення застарілої термінології, врахування у змісті ОК сучасних наукових досліджень у галузі спеціальної та інклюзивної освіти; • формуванням тематики магістерських досліджень, що узгоджується з предметною областю спеціалізації Олігофренопедагогіка. 3. Удосконалити систему накопичення балів за різні види активності впродовж вивчення ОК та систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів за рахунок введення якісних критеріїв оцінювання для забезпечення об'єктивності оцінювання. 4. Доповнити програму фахового вступного випробування змістом, який уможливить визначення рівня узагальнених СК та РН, що визначені Стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для бакалаврського рівня. 5. Удосконалити процедуру перевірки магістерських робіт на плагіат з метою забезпечення її прозорості (чітко визначити сервіси для перевірки, відповідальних за технічний супровід, експертну перевірку звіту, формування протоколу аналізу звіту подібності). 6. Сприяти активному залученню представників роботодавців, професіоналів-практиків до освітньої діяльності за ОПП для посилення практико-орієнтованої складової програми. 7. Створити власну систему підвищення кваліфікації викладачів для посилення різних видів компетентностей. 8. Активізувати публікаційну активність НПП у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science. 9. Впровадити власне електронне освітнє середовище для дистанційного навчання як альтернативу Google Classroom.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОПП, що акредитується, полягає у забезпеченні фундаментальної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих, національно свідомих, конкурентоспроможних фахівців зі спеціальної освіти, які володіють відповідними компетенціями-знаннями інноваційного характеру, уміннями їх практичного застосування, сучасними методами викладання, знаннями та вміннями корекційно-розвиткової роботи; здатні вирішувати комплексні завдання у сфері спеціальної освіти, відповідно до аспектів інтеграції з європейським та світовим досвідом. Місія ЗВО визначена у «Стратегії розвитку КЗ «ХГПА» ХОР до 2025 року» і полягає у досягненні високого рівня якості підготовки фахівців, що забезпечить конкурентоспроможність випускників на ринку праці на основі використання інноваційних технологій навчання та поєднання власного досвіду з кращими світовими практиками, розвитку професійних компетентностей педагогічних, науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/aNlaQ73f>). ЕГ, проаналізувавши зміст місії ЗВО та мети ОПП, що акредитується, дійшла висновку про відповідність цілей ОПП місії ЗВО у контексті підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних педагогічних працівників, зокрема фахівців зі спеціальної освіти. На погляд ЕГ, у Відомостях про самооцінювання ОПП (ВС) при аналізі відповідності мети ОПП місії ЗВО допущено технічну помилку, оскільки увагу зацентровано на підготовці фахівців, здатних вирішувати комплексні завдання психологічного супроводу особистості з особливими потребами, тоді як мета та змістове наповнення ОПП свідчать про підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні завдання навчання, виховання, розвитку та корекції поведінки осіб з порушеннями інтелекту. У процесі проведення акредитаційної експертизи, зокрема відеозустрічей з гарантом ОПП, здобувачами та роботодавцями, виявлено особливості ОПП, які полягають у її практико-орієнтованості, що забезпечується, передусім, через проведення безвідривної практики (один день на тиждень протягом першого року навчання, 10 кредитів, 28 тижнів). Заявлена ЗВО унікальність ОПП – «підготовка студентів до роботи у закладах різних рівнів підпорядкувань, інклюзивно-ресурсних центрах, закладах МОЗ, Міністерства соціальної політики з особами різних вікових груп із системними порушеннями інтелекту, з урахуванням особливостей Харківського регіону на основі державно-громадського партнерства» – не простежується через цілі ОПП та їх реалізацію у змісті обов'язкових ОК та практичної підготовки. Під час відеозустрічі з менеджментом ЗВО з'ясовано, що у перспективах розвитку університету передбачено можливості для подальшого вдосконалення ОПП через консолідацію освіти та науки у контексті посилення інноваційної діяльності академії та наукового впливу на розвиток східного регіону України зокрема та держави загалом. У відкритому доступі на сайті кафедри корекційної освіти та спеціальної психології розміщено ОПП, що акредитується (<https://cutt.ly/pNyuWIV>), затверджену Вченою радою ЗВО 15 червня 2022 р., протокол № 11.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час відеозустрічі з гарантом з'ясовано, що обговорення ОПП відбувалось під час засідань кафедри, онлайн зустрічей та очного спілкування з різними групами стейкхолдерів. За запитом ЕГ щодо надання протоколів засідань кафедри з результатами обговорення внесених пропозицій від різних груп стейкхолдерів на етапі розроблення ОПП та під час її перегляду надано лише протоколи засідань кафедри з результатами обговорення внесених пропозицій на етапі перегляду ОПП (прот. №9 від 14.04.2020, №10 від 15.04.2021, № 9 від 15.04.2022, відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 01:21:58), у яких представлено інформацію про залучення до обговорення здобувачів, роботодавців та академічної спільноти. На сайті ЗВО представлено узагальнення пропозицій стейкхолдерів на етапі перегляду ОПП у 2022 р. (<https://cutt.ly/eNyFOjF>), проте варто зазначити про відсутність інформації щодо залучення різних груп стейкхолдерів до формулювання цілей та ПРН на етапі розроблення ОПП. Детальний аналіз наданих пропозицій, представлених на сайті, у ВС, протоколах засідання кафедри, свідчить, що зміст обговорення стосувався переважно назв ОК, а не цілей ОПП та її програмних результатів навчання. Так, здобувачі запропонували ввести такі обов'язкові освітні компоненти (ОК): ЗП о3, ПП о5, ПП о6, ПП о9. Роботодавці запропонували ввести ОК: ЗП о2, ПП о8, ПП о7. Серед пропозицій, що стосуються введення до ОПП додаткових СК, можна зазначити пропозицію директора ХЗОШ № 19 Булавінцевої О.М. щодо введення СК 15 Здатність до виконання освітніх і професійних обов'язків з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання, включно з навчальною, діагностичною, консультативною роботою; пропозицію здобувачів освіти Жуланової В., Ніконової В. щодо введення СК 13 Здатність формувати комунікативні компетенції в осіб з порушеннями інтелекту для їх успішної адаптації, соціалізації і особистісного розвитку. У процесі ознайомлення ЕГ із сайтом кафедри виявлено інформацію про онлайн обговорення ОПП з роботодавцями 7 червня 2022 р., у якому брали участь: Вишнева І.М., директор інклюзивно-ресурсного центру м. Харкова, Дзєбань О.О., директор ЗДО №391 комбінованого типу, Литвищенко Т.І., заступник директора спеціальної школи №3 м. Харкова та інші роботодавці (<https://cutt.ly/HNy3xbd>, <https://cutt.ly/oNyLiW2>), однак результати цього обговорення у протоколі засідання кафедри не надано ЗВО за запитом ЕГ. За запитом ЕГ для уточнення інформації щодо розроблення та переглядів ОП надано відомості про розроблення та перегляди ОПП (відповідь на запит ЕГ від 20 жовтня 2022 р. о 16:46:03), ОПП 2018 та 2021 р. (відповідь на запит ЕГ від 21 жовтня 2022 о 12.35.22) та НП за 2018-2021 р.р. (відповідь на запит ЕГ від 21 жовтня 2022 о 13.16.30). Аналіз цих документів свідчить, що проектна група щорічно вносить зміни до ОПП та НП, враховуючи позиції та потреби різних груп стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

На основі аналізу інформації, наведеної у ВС, отриманої у процесі відеозустрічей з гарантом ОПП, роботодавцями, уявлень ЕГ щодо тенденцій розвитку спеціальності можна стверджувати, що ОПП загалом відповідає галузевому та національному контексту, у межах якого держава створює умови для забезпечення освіти осіб з ООП. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти, здатних до роботи з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку у різних типах закладів освіти, є актуальною, зважаючи на достатньо велику кількість у регіоні спеціальних закладів освіти та закладів освіти з інклюзивним навчанням. Відтак, цілі освітньої програми та РН враховують регіональний контекст. Гарант повідомив, що під час розроблення та оновлення ОПП були вивчені аналогічні програми Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка та Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, зокрема проектна група звертала увагу на ОК та аналізувала наскільки вони можуть бути корисними для реалізації цілей власної ОПП. Конкретних прикладів врахування досвіду цих ЗВО не наведено. Під час фокус груп з менеджментом, викладачами підтверджено, що у процесі оновлення змістового наповнення ОПП використано досвід Університету Мінесоти (США), зокрема при складанні курсу «Інклюзивна освіта та програмно-методичне забезпечення інклюзивної освіти». Під час зустрічей з роботодавцями з'ясовано, що у регіоні (Харкові та Харківській області) наявна потреба у фахівцях зі спеціальної освіти для роботи з дітьми з різними особливими освітніми потребами, у тому числі з порушеннями інтелектуального розвитку, особливо багато вакансій є у Харківській області (О.С. Алфьорова, заступник директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, начальник управління освіти). Результати проведеного анкетування соціально-психологічною службою ЗВО за запитом кафедри щодо вивчення побажань та пропозицій стейкхолдерів та роботодавців (2021-2022 н.р., 2022-2023 н.р.) засвідчили, що ОПП розроблена на основі суспільного попиту в регіоні на фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка (<https://cutt.ly/gNyHxfO>, <https://cutt.ly/xNyHQoB>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП «Спеціальна освіта» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, що акредитується, розроблена кафедрою корекційної освіти та спеціальної психології Факультету дошкільної і спеціальної освіти та історії з урахуванням затвердженого стандарту спеціальності 016 Спеціальна освіта (Наказ МОН України № 28 від 05.01.2021 р.), затверджена Вченою радою КЗ «ХГПА» ХОР (протокол №11 від 15.06.2022 р.)

і введена в дію в оновленій редакції у 2022-2023 н.р. Теоретичний зміст предметної області зосереджений на системі наукових теорій і концепцій щодо спеціальної та інклюзивної освіти, функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями інтелектуального розвитку, та технологіях розвитку цих осіб. Аналіз РН дав змогу ЕГ дійти висновку, що визначені освітньою програмою РН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного рівня кваліфікації, а саме надаються спеціалізовані концептуальні знання, що охоплюють сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань (спеціальної педагогіки та спеціальної психології). ОПП «Спеціальна освіта», що акредитується, відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти у контексті визначених Стандартом цілей, компетентностей, результатів навчання, обсягу ОПП, форми атестації. Однак аналіз робочих програм (РП) та силябусів обов'язкових компонентів ОПП дає змогу дійти висновку, що ОПП не достатньо ефективно забезпечує досягнення всіх результатів навчання, визначених у відповідному стандарті, наприклад: не достатньо забезпечено досягнення РН1, РН12, РН13.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОПП та результати навчання визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та регіонального контексту, що засвідчують на національному і регіональному рівні потребу у фахівцях зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, здатних до професійної діяльності з особами з порушеннями інтелектуального розвитку у різних типах закладів освіти. Сильною стороною ОПП є її практико-орієнтованість, що полягає у проходженні здобувачами безвідривної практики протягом першого року навчання (один день на тиждень, 10 кредитів, 28 тижнів).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Аналіз відомостей про самооцінювання, протоколів засідання кафедри з результатами обговорення внесених пропозицій від різних стейкхолдерів на етапі розроблення ОПП, наданих за запитом ЕГ, результати зустрічей з гарантом, адміністративним персоналом не дали вичерпних відповідей на питання щодо проектування ОПП. Аналіз документів та результати зустрічей з роботодавцями, здобувачами та випускниками засвідчили, що зміст обговорення ОПП на етапі її перегляду стосувався переважно уточнення та пропозицій щодо назв ОК, а не результатів навчання та шляхів їх реалізації. Перелік ОК та їхнє змістове наповнення не достатньо ефективно забезпечують досягнення РН11, РН12, РН13, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Заявлена унікальність ОПП не простежується через змістове наповнення обов'язкових ОК та різних видів практичної підготовки здобувачів. Рекомендовано: • забезпечити дієву комунікацію з усіма стейкхолдерами у процесі подальшого перегляду ОПП під час спільних зустрічей, засідань робочої групи тощо, спрямованих на вироблення рекомендацій щодо ефективних шляхів досягнення цілей ОП та РН, визначених Стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти; • запровадити практику складання плану/графіку проведення засідань проектної групи, кафедри, фокус-груп з усіма стейкхолдерами, що спрямовані на вироблення рекомендацій щодо покращення ОПП; • ввести до складу проектної групи здобувача та/або роботодавця; • задля забезпечення визначеної ЗВО унікальності ОПП розробити ефективні шляхи її реалізації через зміст обов'язкових ОК та практичної підготовки.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП та освітня діяльність за цією програмою відповідає рівню В за критерієм 1 з недоліками, що не є критичними і можуть бути виправлені у процесі перегляду ОПП. Підкритерії 1.1, 1.3 цілком відповідають вимогам, а 1.2, 1.4 – частково (недостатній рівень залучення стейкхолдерів до обговорення цілей, РН та ефективних шляхів їх досягнення, недостатній рівень забезпечення ОПП досягнення РН11, РН12, РН13, визначених відповідним стандартом вищої освіти). При оцінюванні вирішальним стала наявність особливостей ОПП, які полягають у її практико-орієнтованості, що дає змогу випускникові програми бути конкурентоспроможним на ринку праці, а також врахування ролі регіонального контексту для функціонування ОПП, який характеризується наявністю значного попиту на фахівців зі спеціальної освіти у Харкові та Харківській області.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ООП становить 90 кред. ЄКТС, термін навчання 1,4 роки на основі вищої освіти ступеня бакалавра, спеціаліста, магістра. Обсяг ОПП відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Аналіз НП для денної та заочної форм навчання, набору 2021/2022 н.р., 2022/2023 н.р. показав, що план навчального процесу має чітку структуру, що охоплює нормативні навчальні дисципліни обсягом 64 кредитів (71% від загального обсягу НП) та вибірккові навчальні дисципліни обсягом 26 кредитів (29% від загального обсягу НП). Нормативні ОК складаються з таких циклів: циклу загальної підготовки (10 кред.), циклу професійної підготовки (54 кред.), до якого належать навчальні дисципліни (23 кред.), практика (25 кред.), магістерська робота (6 кред.). В ОПП 2022 р. наявна дефектологічна практика (в спеціальних та інклюзивних закладах освіти) обсягом 10 кредитів, проектно-технологічна (5 кредитів), науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи (літня) (5 кредитів), переддипломна (5 кредитів), що разом з магістерською роботою обсягом 6 кредитів становить 31 кредит, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для спеціальності 016 Спеціальна освіта, згідно з яким для освітньо-професійної програми обсягом 90 кредитів ЄКТС мінімальний обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики, включно з магістерським дослідженням, має становити не менше 30 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Загалом зміст ОПП складає логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дає змогу досягти заявлених цілей та РН. Проте, в ОПП 2022 р., що акредитується, не представлено у структурно-логічній схемі наступність між ОК «Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті» та кваліфікаційною (магістерською) роботою. В ОПП 2022 р. ЗВО визначив додаткові компетентності СК11-СК15 та РН15-РН19, які безпосередньо стосуються підтримки дітей раннього віку (РН15, РН16), осіб з порушеннями інтелектуального розвитку (РН17, РН18) та формування здатності до виконання освітніх і професійних обов'язків з використанням дистанційних форм навчання (РН 19). Забезпечення РН відповідними ОК відображено у РП та силабусах. ЕГ здійснено аналіз змісту РП та силабусів ОК щодо вивчення можливостей досягнення ними заявлених цілей та РН. Так, ОК ПП 09 має забезпечувати згідно з «Матрицею відповідності результатів навчання компонентам ОП» РН1-РН4, РН6, РН9, РН10, РН12-РН19 (відповідь на запит ЕГ надати ОПП з матрицями від 20 жовтня 2022 р. о 21:18:03), у РП зазначено, що зміст ОК сприяє досягненню РН3, РН6-РН8, РН11, РН12, РН14 (<https://cutt.ly/yNiRHoL>); у силабусі – РН3, РН6-РН8, РН11, РН12, РН14, РН15, РН19 (<https://cutt.ly/ENiR4cH>). Проте, аналіз змісту цього ОК показав, що він не забезпечує реалізації цих РН, оскільки спрямований на вивчення теорій менеджменту та діяльності керівника закладу освіти загалом і не торкається проблем управлінської діяльності у спеціальних закладах освіти. ОК ЗП 02 має забезпечувати РН1, РН4, проте аналіз змісту ОК показав фокус на методології дослідження без зосередження на формуванні СК1 – здатності здійснювати аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти, а формування РН4 (володіння методиками комплексного оцінювання розвитку дитини та визначення її особливих освітніх потреб) не є предметом вивчення цього ОК. Аналіз змісту РП та силабусів ОК нормативної частини ОПП показав, що недостатньою мірою забезпечується формування певних СК, визначених Стандартом вищої освіти (СК7, СК8, СК9) та РН (РН11, РН12, РН13), а також додаткових СК та РН, визначених ЗВО. Наприклад, РН 16, визначений ЗВО згідно з «Матрицею відповідності РН компонентам ОП» досягається, передусім, через вивчення вибірккових ОК «Система раннього втручання» (<https://cutt.ly/MNiPLtN>), «Практикум з раннього втручання» (<https://cutt.ly/qNiPwzF>). Вивчення вибірккових ОК передбачено з 2 сем., що відображено у структурно-логічній схемі ОПП і дає змогу здобувачам додатково опанувати дисципліни фахового спрямування. При спілкуванні зі здобувачами встановлено, що вони розуміють зміст обраної ОПП, задоволені нею і мають стійкий інтерес до її опанування, задоволені можливістю вибору та переліком запропонованих для вивчення освітніх компонент. У процесі аналізу Табл. 1, огляду матеріально-технічного забезпечення, зустрічей з адміністративним персоналом встановлено достатність матеріально-технічного та інформаційного забезпечення кожного ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП загалом відповідає предметній області і визначеної для неї спеціальності 016 Спеціальна освіта, що охоплює: • об'єкти вивчення (корекційно-розвивальний та реабілітаційний процеси; способи організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту корекційно-педагогічної діяльності; організацію спеціальної та інклюзивної освіти); • цілі навчання (підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти); • теоретичний зміст предметної області (систему наукових теорій і концепцій щодо спеціальної та інклюзивної освіти, функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами; технології розвитку осіб з особливими освітніми потребами). Однак варто зазначити, що зміст ОПП не відповідає одному з визначених ЗВО об'єктів вивчення, а саме: «організації і

забезпеченню освітнього процесу в закладах вищої освіти з підготовки фахівців для системи спеціальної та інклюзивної освіти». Зміст ОК циклу професійної та практичної підготовки відповідають спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка («Діагностика атипового розвитку», «Сучасні технології корекційної-розвиткової роботи та освітньої діяльності осіб з порушеннями інтелекту», «Формування комунікативної діяльності осіб з порушеннями інтелекту», «Дефектологічна практика в спеціальних та інклюзивних закладах»), та загалом предметній області спеціальності 016 Спеціальна освіта («Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті», «Філософсько-правові основи сучасної освіти осіб з особливими освітніми потребами», «Інклюзивна освіта та нормативно-методичне забезпечення інклюзивної освіти», «Психолого-педагогічне консультування в спеціальній та інклюзивній освіті», «Педагогічний менеджмент у спеціальній та інклюзивній освіті»). Зміст ОПП (зміст освітніх компонентів) не повною мірою відповідає методам і технологіям, якими має оволодіти здобувач освіти для застосування на практиці, зокрема не достатньо забезпечено у змісті ОПП досягнення таких результатів навчання, як: РН 11, РН 12, РН 13. Аналіз тематики магістерських робіт (відповідь на запит ЕГ від 20 жовтня 2022 р. о 17:09:47) показав, що не всі теми відповідають теоретичному змісту спеціалізації 02 Олігофренопедагогіка. Наприклад, теми «Корекція порушень емоційної сфери дітей старшого дошкільного віку з порушеннями зору засобами танцювально-рухової терапії», «Формування зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ 3 рівня в процесі навчання переказу літературних творів» та ін.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія забезпечується вибіркоким блоком дисциплін, який становить 26 кредитів (29% від загального обсягу НП) згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у КЗ «ХГПА» ХОР та її структурних підрозділах» (<https://cutt.ly/fNi9ekR>) – пунктом 6 передбачено вибір навчальних дисциплін обсягом, що становить не менш як 25% загальної кількості кредитів. Реалізація права студентів на вільний вибір забезпечується за умови, якщо кількість студентів, які вивчатимуть вибіркоку дисципліну, становитиме не менш 25 % від загальної кількості здобувачів цієї спеціальності відповідного освітнього ступеня. Вивчення вибіркоких дисциплін передбачено у 2 і 3 семестрах. На сайті ЗВО на веб-сторінці «Навчальний відділ» подано каталог вибіркоких освітніх компонентів за навчальними роками (<https://cutt.ly/DNi4AYr>). У каталозі вибіркоких освітніх компонентів на 2022/2023 навч. рік (<https://cutt.ly/rNi43nA>) представлено ОК, запропоновані різними кафедрами ЗВО. Серед них є дисципліни фахового спрямування, а також ОК для всіх магістерських ОП, спрямовані на формування ЗК, наприклад: «Академічне письмо», «Культура фахового мовлення», «Соціально-педагогічні засоби формування здорового способу життя», «Практикум із запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Комп'ютерна інфографіка в роботі вчителя», «Хмарні технології в освіті» тощо. Проте варто зазначити, що в каталозі не зазначена кількість кредитів для кожного вибіркокого ОК. Аналіз змісту вибіркоких ОК дає змогу зробити висновок, що їх зміст допомагає здобувачам поширити свої компетентності у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, наприклад: «Патопсихологія у спеціальній освіті», «Методика організації командної роботи в спеціальних та інклюзивних закладах освіти», «Музична освіта дітей з порушеннями психофізичного розвитку», «Практикум з раннього втручання» та ін. Силабуси дисциплін вільного вибору розміщуються на сайті кафедри (<https://cutt.ly/uNoqEtk>). Здобувачі вищої освіти інформуються про механізм вибору дисциплін, що було встановлено під час відеозустрічі зі студентами, та здійснюють вибір навчальних дисциплін шляхом заповнення заяв. У випадку неможливості формування навчальної групи для вивчення обраної вибіркокової дисципліни через її некомплектність, студентам, що подали заявки щодо вивчення такої дисципліни може бути запропоновано вивчати інші ОК щодо яких сформовано навчальні групи. Під час зустрічей зі здобувачами та гарантом ОПП підтверджено процедуру вибору студентами ОК, представлених у блоці «Вибіркові компоненти ОП» в НП; встановлено, що студентами загалом реалізовано на практиці можливість формування власної індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП 2022 р. та НП передбачено практичну підготовку обсягом 25 кредитів ЄКТС, яка охоплює чотири види практики: безвідривну дефектологічну практику, яку здобувачі проходять один день у тиждень протягом року – 10 кред. (150 год. у I сем. в інклюзивних закладах освіти, 150 год. у II сем. у спеціальних закладах освіти); науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи (літня) – 5 кред. (на базі академії, протягом якої здобувачі здійснюють магістерське дослідження); проектно-технологічна практика – 5 кред. (в Інклюзивно-ресурсних центрах); переддипломна – 5 кред. Практика проходить відповідно до Положення про проведення практики (<https://cutt.ly/bNpzzpVT>). На сайті кафедри розміщено силабуси практик (<https://cutt.ly/GNpzmRq>). За запитом ЕГ в акред. каб. надано наскрізну програму практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка для другого (магістерського) рівня, затверджену на засіданні кафедри (протокол № 1 від 15.08.2022 р.), робочі програми та методичні рекомендації для всіх видів практики (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 14:27:13, 21:00:28) Аналіз навчально-методичного забезпечення виробничої практики, результати зустрічей зі здобувачами дали змогу ЕГ дійти висновку, що ОПП загалом дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності з дітьми з порушеннями інтелектуального розвитку у сфері спеціальної та інклюзивної освіти. Проте, результати аналізу програм і методичних рекомендацій до практик, затверджених на початку 2022-2023 н.р., показали, що представлені у них завдання передбачають роботу здобувача в офлайн форматі. Результати зустрічей зі здобувачами, викладачами та роботодавцями, на базі яких відбувається практика в дистанційному форматі, засвідчили, що викладачі за потреби здійснюють індивідуальну адаптацію

завдань для здобувачів відповідно до їхніх можливостей брати участь в освітньому процесі (у період воєнного часу). Зустрічі з роботодавцями засвідчили, що в цілому вони задоволені набутими практичними компетентностями здобувачів вищої освіти за ОПП. Фокус-групи зі здобувачами та випускниками дозволили визначити цей рівень як достатній. Результати опитування щодо задоволеності здобувачами освіти якістю освітньої діяльності свідчать, що 100% здобувачів освіти зазначили, що практика має велике значення у їх професійному становленні як майбутніх фахівців (1 блок, 6 питання <https://cutt.ly/kNpW5Xv>), інших даних, які б засвідчили задоволеність організацією практикою, набутими РН в анкетуванні не представлено. На сайті ЗВО наявні угоди про проходження пед. практики із закладами освіти (<https://cutt.ly/DNpESTc>). Аналіз цих угод свідчить про наявність серед них різних закладів та установ, які дають змогу забезпечити практичну підготовку майбутніх фахівців зі спеціальної освіти.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз відомостей про самооцінювання, результати відеозустрічей з різними групами стейкхолдерів дають змогу дійти висновку, що ОПП уможливорює формування Soft skills (навичок комунікації рідною та іноземною мовами, працювати в команді, вести дискусію, гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти креативність, продукувати нові ідеї тощо), пов'язаних з подальшою професійною діяльністю. Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відбувається у межах викладання освітніх компонентів: обов'язкових («Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті»), вибіркових («Методика організації командної роботи в спеціальних та інклюзивних закладах», «Конфліктологія»), проходження педагогічної практики, написання і підготовки до захисту магістерського дослідження. Під час відеозустрічі зі здобувачами підтверджено, що ЗВО спрямовує свої зусилля на формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти. Результати відеозустрічей з роботодавцями та випускниками засвідчили достатньо високий рівень сформованості у здобувачів та випускників таких Soft skills, як креативність, комунікація, вміння бути гнучким і адаптуватися до різних життєвих обставин та непередбачуваних ситуацій.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На даний час професійний стандарт за професією «вчитель-логопед» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП та окремих ОК відповідає вимогам Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/fN9ekR>) та «Положення щодо розробки навчальних планів», затвердженого Вченою радою, прот. №9 від 30.03.2020 (<https://cutt.ly/iNpUXOs>). Аналіз НП на предмет співвіднесення аудиторних годин і годин самостійної роботи показав, що у них обсяг навчального часу на самостійну роботу на вивчення окремої дисципліни знаходиться у межах від 1/3 до 2/3 обсягу навчального часу, відведеного на вивчення цієї дисципліни. Так, у НП 2022 р. денної форми навчання передбачено для вивчення обов'язкових ОК циклу професійної підготовки 246 аудиторних годин, на самостійну роботу здобувачів освіти відведено 444 години. У НП 2022 р. заочної форми навчання у процесі вивчення обов'язкових ОК циклу професійної підготовки передбачено 116 аудиторних годин та 574 годин для самостійної роботи. Максимальне тижневе аудиторне навантаження не перевищує для студентів освітнього ступеня магістра – 18 годин відповідно до вимог «Положення щодо розробки навчальних планів». Підходи щодо визначення співвідношення обсягу аудиторного часу та самостійної роботи студентів визначаються специфікою конкретного ОК, його приналежністю до відповідного блоку дисциплін НП. Так, наприклад, в ОК «Педагогічний менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти» передбачено 30 год аудиторних та 60 год для самостійної роботи, тоді як в практико-орієнтованому ОК «Сучасні технології корекційно-розвиткової роботи та освітньої діяльності осіб з порушеннями інтелекту» – 60 год аудиторної роботи та 60 год самостійної роботи. У НП передбачено години для лекційних та практичних занять. Практико-орієнтовані ОК «Діагностика атипового розвитку», «Сучасні технології корекційно-розвиткової роботи та освітньої діяльності осіб з порушеннями інтелекту», «Технології розвитку комунікативних компетенцій у осіб з порушеннями мовлення», «Формування комунікативної діяльності осіб з порушеннями інтелекту», «Інклюзивна освіта та програмно-методичне забезпечення інклюзивної освіти», «Психолого-педагогічне консультування в спеціальній та інклюзивній освіті» мають більше практичних занять, що зумовлено специфікою змісту та потребою відпрацювання практичних навичок (наприклад: «Сучасні технології корекційно-розвиткової роботи та освітньої діяльності осіб з порушеннями інтелекту» – 24 год. лекц., 36 год. практи.; «Психолого-педагогічне консультування в спеціальній та інклюзивній освіті» – 20 год. лекц., 30 год. практи., 10 год семін.). Позиція здобувачів щодо співвідношення обсягу окремих ОК та фактичного навантаження з'ясується шляхом анкетування. Аналітичні дані з цього питання представлені на сайті університету. Згідно з результатами опитування задоволені розподілом годин між навчальними дисциплінами, які забезпечують фахові компетентності в межах цієї ОП, 100% від загальної кількості опитаних здобувачів цієї ОП, на питання «Чи вистачає Вам часу на самостійну роботу?» 100% здобувачів відповіли позитивно (<https://cutt.ly/HNpHq4Y>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти у межах ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивною практикою є проходження здобувачами безвідривної практики протягом першого року навчання один день на тиждень (150 год. у I сем. в інклюзивних закладах освіти, 150 год. у II сем. у спеціальних закладах освіти), що з урахуванням інших видів практики дає змогу здобувачам оволодівати практичними навичками протягом усього періоду навчання у ЗВО та працевлаштуватися.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Зміст освітніх компонентів обов'язкової частини освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта» недостатньо мірою забезпечує формування фахових компетентностей: СК7, СК8, СК9 та результатів навчання: РН11, РН12, РН13 та додатковий РН16, визначений ЗВО. У змісті практик не передбачено адаптацію завдань до умов проведення практики у дистанційному та змішаному форматі. Рекомендовано: • узгодити переліки спеціальних компетентностей та результатів навчання, що представлені в робочих програмах та силабусах, з матрицями відповідності програмних компетентностей та результатів навчання компонентам освітньої програми; • доопрацювати змістове наповнення РП та силабусів нормативних освітніх компонентів задля забезпечення формування фахових компетентностей та результатів навчання відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти; • посилити історико-культурну складову освітнього процесу для формування у здобувачів здатності самостійно визначати закономірності і аналізувати суспільні процеси, що відбувалися в минулому і відбуваються наразі, зокрема у сфері спеціальної та інклюзивної освіти; • добирати тематику магістерських досліджень у межах предметної області спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка; • узгодити зміст та завдання практик з етапами проведення магістерського дослідження для того, щоб забезпечити магістрам у повному обсязі можливість здійснювати своє дослідження під час проходження практики; • гарантувати ОПП та розробникам програм з практики передбачити у програмах адаптацію завдань до формату дистанційного та змішаного навчання, зважаючи на те, що з 2020 року ЗВО і заклади освіти працюють у змішаному та дистанційному форматі; • у програмах практики передбачити завдання, спрямовані на формування додаткових СК 15 та РН 19, визначених ЗВО, що полягають у розвитку здатності до виконання професійних обов'язків з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання, включно з навчальною, діагностичною та консультативною роботою; • удосконалити зміст питань анкетування, які уможливають вивчення рівня задоволеності здобувачів та випускників компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час практичної підготовки за ОПП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

На думку ЕГ, ОПП та освітня діяльність за цією програмою відповідає рівню В за критерієм 2 з недоліками, що не є критичними і можуть бути виправлені у процесі оновлення змісту ОК. Підкритерії 2.1, 2.4, 2.6, 2.8 цілком відповідають вимогам, а підкритерії 2.2, 2.3, 2.5 – частково (недостатньо якісне змістове наповнення деяких ОК, що не забезпечує достатньою мірою формування певних СК та РН; відсутність у змісті практик адаптованих завдань до умов її проведення у дистанційному та змішаному форматах). При оцінюванні вирішальним стала наявність достатнього рівня узгодженості із такими якісними характеристиками: зміст ОПП уможливорює формування загальних і фахових компетентностей, забезпечує індивідуальну траєкторію, дає змогу набувати соціальних навичок (soft skills), передбачає достатній обсяг практичної підготовки здобувачів освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/7NdikG2>). Однак у правилах прийому не зазначено про наявність у ЗВО декількох конкурсних пропозицій зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, а саме: з 2022 року ХГПА пропонує для вступників конкурсні пропозиції зі спеціалізації 016.01 Логопедія та спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка. Під час відеозустрічі з допоміжним персоналом відповідальний секретар приймальної комісії зазначила, що вступник може зорієнтуватися щодо конкурсної пропозиції в електронному кабінеті при поданні заяви, що, на погляд ЕГ, є не досить зрозумілим для вступника. Вступ на навчання для здобуття ступеня бакалавра, магістра за спеціальністю 016 Спеціальна освіта у 2022 році відбувся на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за цією спеціальністю, а також на основі ступеня бакалавра чи магістра, здобутих за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження фахового вступного випробування (за регіональним замовленням) та надання мотиваційного листа за умови вступу за кошти фізичних або юридичних осіб. На вебсайті Університету оприлюднено програму фахового вступного випробування (<https://cutt.ly/3Ndge2x>). Вступне випробування здійснюється у формі тестових завдань. У програмі подано критерії оцінювання, згідно з якими робота оцінюється на: • відмінно, за умови виконання 90-100% тестових завдань, що складає від 27 до 30 правильних відповідей (180-200 балів); • добре, за умови виконання 70-89% тестових завдань, що складає від 21 до 26 правильних відповідей (140-179 балів); • задовільно, за умови виконання 50-69%, що складає від 15 до 20 правильних відповідей (100-139 балів); • незадовільно, за умови виконання 0-49% тестових завдань, що складає від 0 до 14 правильних відповідей (до 100 балів). Під час відеозустрічі з менеджментом ЗВО ректор зазначила, що 85% здобувачів Академії навчаються за рахунок бюджетних коштів, що, безумовно, є позитивною практикою в умовах недостатньої престижності учительської професії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому (<https://cutt.ly/7NdikG2>) вступники на ОПП на денну форму навчання у 2022 р. проходили вступне випробування з фахових дисциплін «Спеціальна педагогіка», «Спеціальна психологія», «Спеціальні методики». Метою фахового вступного випробування зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (<https://cutt.ly/3Ndge2x>) для вступу до магістратури є з'ясування рівня знань студентів з вищезазначених дисциплін та перевірка аналітичних здібностей, що уможливить застосування теоретичних положень для пояснення конкретних корекційних процесів. Зміст програми складається з чотирьох розділів: «Спеціальна психологія» (охоплює питання теоретичних засад спеціальної психології та психології дітей з порушеннями інтелекту), «Корекційна педагогіка» (охоплює питання олігофренопедагогіки), «Спеціальні методики» (охоплює питання спеціальної методики математики, української мови, географії, історії, ручної і образотворчої діяльності, соціально-побутового орієнтування, виховної роботи). Аналіз програми фахового випробування для вступників за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка показав, що зміст фахового випробування загалом враховує особливості освітньої програми, оскільки зміст програми спрямований на перевірку знань з олігофренопедагогіки, олігофренопсихології та спеціальних методик навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку. Однак, принагідно варто зазначити, що зміст вступного випробування, визначення якого перебуває у сфері компетенції ЗВО, не у повному обсязі відповідає рівневі вхідних компетентностей та РН, що визначені Стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для бакалаврського рівня вищої освіти. Адже відповідно до Стандарту «програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» (розділ 3. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання). Зокрема, у змісті програми вступного випробування не передбачено визначення рівня опанування деяких РН, визначених Стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для бакалаврського рівня (<https://cutt.ly/GNdWp1m>), наприклад: РН5 Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів; РН8 Організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність; РН14. Реалізувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання РН, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. ЗВО при регулюванні питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, керується відповідними положеннями, висвітленими на сайті: «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/fNigekR>); «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу КЗ «ХГПА» ХОР» (<https://cutt.ly/2NdYnKA>). У Положенні чітко визначено форми академічної мобільності для здобувачів (навчання за програмами академічної

мобільності, мовне стажування, наукове стажування) та викладачів (участь у спільних проєктах, програмах, викладання, наукове дослідження, наукове стажування, підвищення кваліфікації). Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між КЗ «ХГПА» ХОР та закладами вищої освіти України або іноземними закладами вищої освіти. Право на академічну мобільність також може бути реалізоване з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією ЗВО, на основі індивідуальних запрошень з усталеною процедурою укладання відповідних угод. ЗВО визнає еквівалентними та перераховує результати навчання учасника освітнього процесу в закладі вищої освіти-партнері. Визнання результатів навчання, отриманих під час участі у програмах академічної мобільності, здійснюється на підставі зіставлення результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем освіти у ЗВО-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою ЗВО, в якому здобувач навчається на постійній основі. Перерахування вивчених навчальних дисциплін та ліквідація академічного розходження розходження здійснюється автоматично на основі договору про навчання, договору про практику/стажування із ЗВО-партнером, наданими здобувачем вищої освіти документу (відомості) з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, завіреного в установленому порядку ЗВО-партнером. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти у період навчання у ЗВО-партнері представляються за шкалою, прийнятою у ЗВО-партнері, і переводяться у шкалу, прийняту в Академії. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у ЗВО-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Академії, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості Практики застосування вказаних правил на відповідній ОПП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті», затвердженим Вченою радою прот. №1 від 31.08.2020 (<https://cutt.ly/vNdG66Q>). Відповідно до Положення визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, розповсюджується на обов'язкові та вибіркові компоненти навчального плану ОПП. Визнання результатів не розповсюджується на державну атестацію. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, дозволяється для освітніх компонентів, викладання яких за навчальним планом ОПП починається з другого семестру і відбувається в семестрі, що передує початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. У межах навчального року Академія може визнати результати навчання, набуті у неформальній освіті, на магістерському рівні – не більше ніж 5 кредитів. Відповідно до процедури здобувач подає заяву на ім'я завідувача кафедри та відповідні документи (сертифікат, свідоцтво тощо), далі завідувач кафедри формує предметну комісію, що проводить аналіз відповідності наданих документів програмі (силабусу) освітнього компонента, проводить співбесіду зі здобувачем та ухвалює рішення щодо перерахування чи незарахування кредитів з певного ОК або призначення виду підсумкового оцінювання. На сайті кафедри на веб сторінці «Досягнення здобувачів» представлено сертифікати про їх участь у науково-практичних конференціях, навчанні за фаховими програмами, які були зараховані як окремі теми ОК «Система раннього втручання», «Методологія і організація наукових досліджень в спеціальній освіті» та ін. Під час відеозустрічей зі здобувачами підтверджено зарахування результатів неформальної освіти під час семестрового контролю з окремих ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони та позитивні практики відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Змістове наповнення програми фахового вступного випробування не забезпечує у повному обсязі визначення у вступників рівня вхідних узагальнених компетентностей та результатів навчання, представлених у Стандарті вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Відсутність академічної мобільності серед здобувачів ОПП «Спеціальна освіта». Рекомендовано: • у правилах прийому чітко зазначити про наявність конкурсної пропозиції зі спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка за спеціальністю 016 Спеціальна освіта; • доповнити програму фахового вступного випробування змістом, який уможливить визначення рівня узагальнених компетентностей та результатів навчання, що визначені Стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; • активізувати діяльність

щодо забезпечення академічної мобільності та зрахування результатів навчання у процесі формальної та неформальної освіти здобувачів ОПП, що акредитується.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання загалом відповідають Критерію 3. Підкритерії 3.1, 3.3, 3.4 відповідають вимогам, підкритерії 3.2 – частково (відсутність у програмі фахового вступного випробування змісту, спрямованого на визначення рівня сформованості деяких РН, визначених відповідним стандартом вищої освіти для першого бакалаврського рівня вищої освіти). Вирішальним при оцінюванні стали наявність в Академії чітких та зрозумілих правил прийому на освітню програму, правил визнання РН, отриманих в інших ЗВО під час академічної мобільності та здобуття неформальної освіти. Однак відсутня практика дотримання правил визнання РН, отриманих під час академічної мобільності, не здійснює суттєвого впливу на організацію та якість освітнього процесу за ОПП. Крім того, відсутність академічної мобільності здобувачів пояснюється обмеженнями, пов'язаними з COVID-19 та з впровадженням воєнного стану у країні.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання на ОПП «Спеціальна освіта» регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у КЗ «ХГПА» ХОР та її структурних підрозділах» (<https://cutt.ly/KNpNiXW>), «Положенням про дистанційне навчання» (<https://cutt.ly/qNpNBH9>), що є у відкритому доступі на офіційному сайті академії. Під час зустрічей з академічним персоналом з'ясувалось, що на лекціях та практичних заняттях віддається перевага проблемно-пошуковим й інтерактивним методам. Гарант ОПП О. Проскурняк відмічає, що під час моніторингу освітнього процесу спостерігала за використанням рольового моделювання, практичних ситуацій, роботи в парах, методу біографії тощо. Усі методи спрямовуються на відпрацювання практичних навичок, командної роботи, закріплення програмних результатів навчання та реалізації освітнього процесу навколо здобувачів. Відповідно до п. 2.8. Гарантування академічної свободи «Стратегії розвитку КЗ «ХГПА» ХОР на 2020-2025 роки» (<https://cutt.ly/ZNfYqbI>) ЗВО забезпечує можливість самостійного обрання науково-педагогічними працівниками методів навчання та викладання. Це підтверджують результати опитування щодо дотримання рівня академічної свободи викладачів кафедри корекційної освіти та спеціальної психології (<https://cutt.ly/zNfYtpd>). Аналітична довідка щодо задоволеності здобувачами освіти якістю освітньої діяльності та ОПП за 2022/2023 н.р. підтверджує врахування викладачами інтересів студентів при виборі методів та форм навчання на 80% (<https://cutt.ly/KNfYjVL>). 72% здобувачів у 2021-2022 н.р. вважають, що обрані методи та форми навчання викладачем сприяють оволодінню програмними результатами навчання (<https://cutt.ly/kNfYxub>). Принципи академічної свободи та студентоцентрований підхід у межах ОПП також реалізуються через вільний вибір дисциплін, що відповідає «Положенню вибору дисциплін вільного вибору здобувачів освіти» (<https://cutt.ly/qNfYQZY>); участь здобувачів у перегляді ОПП, врахуванні їхніх пропозицій (<https://cutt.ly/wNfYKzr>), що підтверджено на відеозустрічі зі здобувачами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Відповідно до «Положення про розклад навчальних занять» (<https://cutt.ly/LNfYzWw>), «Положення про дистанційне навчання» (<https://cutt.ly/FNfY41C>), «Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни» (<https://cutt.ly/DNfY6b2>) на сайті кафедри висвітлена інформація щодо організації та змісту освітнього процесу. У відкритому доступі є відомості про ОПП, РП (<https://cutt.ly/yNfUrQ8>), графік освітнього процесу та розклад (<https://cutt.ly/5NfUiSS>), актуальні новини кафедри висвітлюються на офіційному сайті та сторінці Facebook (<https://cutt.ly/QNfUsmf>). Враховуючи дист. форму навчання, навчання забезпечується через передачу відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі. У синхронному режимі навчання відбувається на платформах Google Classroom та Zoom, що було підтверджено на відеозустрічах з академічним персоналом та здобувачами. Асинхронно навчання здійснюється на платформі Google Classroom, де наявні курси дисциплін, що було продемонстровано на зустрічі в.о. завід. кафедри. Викладачами використовується Viber та інші месенджери. Окрім наявної інформації на сайті кафедри (<https://cutt.ly/4NfUKTi>), здобувачі мають можливість користуватися матеріалами цифрового репозиторію Академії (<https://cutt.ly/8NfUVuZ>). У «Стратегії розвитку КЗ

«ХГПА» ХОР до 2025 року» п. 5.2.3. зазначено про модернізацію змісту освітнього процесу через наповнення системи електронного забезпечення Moodle. Проте, під час зустрічі ЕГ з менеджментом з'ясовано, що впровадження навчання на освітній платформі Moodle лише планується. У РП, НМК окреслені методика та критерії оцінювання, що визначаються «Порядком оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу» (<https://cutt.ly/zNfIhgs>). Викладачі ОПП на відеозустрічі повідомили членів ЕГ, що надання інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК відбувається на першій парі під час ознайомлення з РП курсу або при самостійному опрацюванні навчально-методичних матеріалів, що розміщені на платформі Google Classroom. За твердженнями здобувачів, для роз'яснення та отримання інформації можна звернутися особисто до викладача. У «Положенні про навчально-методичний комплекс дисципліни» (<https://cutt.ly/MNfOzeS>) зазначено, що критерії оцінювання за різні види діяльності здобувач може побачити в НМК, проте, аналіз ЕГ отриманого НМК (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 15:45:38) показав відсутність окресленого оцінювання кожного виду активності. У РП або силабусах дисциплін не розписані якісні показники критеріїв оцінювання, що утруднює розуміння системи та об'єктивності оцінювання. Окрім цього, під час зустрічі здобувачам було складно пояснити систему накопичення балів за певні види робіт в межах ОК. Також під час відеозустрічей з адм. персоналом, викладачами та здобувачами звучали різні пояснення системи накопичення балів здобувачами у ЗВО.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час зустрічей із викладачами ЕГ пересвідчилась, що під час викладання обов'язкових ОК використовуються дослідницькі завдання, які забезпечують можливість здобувачів брати участь у пошуково-дослідницькій роботі, творчих та наукових проєктах тощо. Так, Ольга Тельна зазначає, що використовує в дисципліні «Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті» завдання зі створення індивідуальних програм для дітей, метод біографії, що виступає підґрунтям для організації та здійснення дослідницької роботи. Робота над магістерським дослідженням, що регламентується «Положенням про випускову кваліфікаційну роботу» (<https://cutt.ly/gNfPHJN>), «Положенням про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату» (<https://cutt.ly/xNfPoJB>) підкріплюється участю магістрантів у конференціях, круглих столах, воркшопах (<https://cutt.ly/UNfP5rO>) та публікаціями (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 16:15:17). На резервній зустрічі уточнено, що кафедра проводить два рази на рік конференції здобувачів, де кожен може долучитися зі своїм дослідженням до участі. Під час вивчення матеріально-технічної бази академії, зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясовано, що при кафедрі функціонує навчально-практична лабораторія спеціального та інклюзивного навчання (<https://cutt.ly/ENfAbtu>; відповідь на запит ЕГ від 20 жовтня 2022 р. о 15:11:07), яку використовують для проведення теоретичних і експериментальних досліджень, науково-дослідної роботи. Проте, під час дистанційного навчання лабораторія не використовується. Білогурова Світлана, директор КЗ «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №353 Харківської міської ради» під час зустрічі з роботодавцями зазначила, що виконання деяких практичних завдань здобувачами відбувається на базі її закладу. Аналіз РП практик (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 14:27:13; <https://cutt.ly/jNfA7vH>) показав, що магістранти протягом навчання проходять практику в ІПЦ, спеціальному закладі освіти, в інклюзивних закладах освіти, що дає можливість здобувачам провести магістерське дослідження. Під час відеозустрічі з проєктною групою гарант ОПП зазначила, що здобувачі протягом першого року навчання пишуть теоретичний розділ та здійснюють констатувальне дослідження, проте завдання науково-дослідної практики з підготовкою кваліфікаційної роботи (літньої), яка відбувається наприкінці першого року навчання, передбачають лише розроблення методологічного апарату дослідження та вивчення літературних джерел, що будуть використані як теоретична база дослідження. Також ЕГ відмічає, що методичні рекомендації практики не адаптовані до дистанційного навчання.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у КЗ «ХГПА» ХОР та її структурних підрозділах» (<https://cutt.ly/KNpNiXW>) локальний моніторинг ОПП проводить гарант не рідше одного разу на рік, звітуючись на Вченій раді академії. Викладачами при зустрічі та гарантом ОПП зазначено, що зміст РП переглядається та оновлюється регулярно, спираючись на вивчення результатів поточного і підсумкового контролю, моніторингу якості освітнього процесу, дослідження задоволеності здобувачів вищої освіти, рекомендації стейкхолдерів, зміни у нормативно-правових актах спеціальної та інклюзивної освіти тощо, що підтверджено протоколами засідань кафедри (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 01:21:58). На зміст ОК, їх оновлення впливає участь викладачів у науково-практичних, методичних та навчальних заходах. Так, було наведено приклад ОК «Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті», зміст якого оновлено з урахуванням сучасних тенденцій та вимог до оформлення результатів наукових досліджень у вітчизняних та світових виданнях, що включені до різноманітних наукометричних баз. Проте, аналіз ЕГ робочих програм (<https://cutt.ly/7NfSN6U>), НМК (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 15:45:38) показав використання некоректної термінології («корекційна освіта», «дитина-логопат», «дефект», «аномальний розвиток», «допоміжна школа»), не приведеної до сучасних вимог спеціальної освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Участь здобувачів та викладачів у міжнародних програмах обміну, наукових проектах та стажуваннях регламентується «Положенням про відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності КЗ «ХГПА» ХОР» (<https://cutt.ly/7NfkpJo>). Для координування міжнародної діяльності академії із зарубіжними установами, обміну досвідом, участі у міжнародних програмах тощо створено відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності (<https://cutt.ly/6NfljoC>). На сторінці відділу розміщені актуальні пропозиції щодо наукових стажувань, проектної діяльності. Під час зустрічей ЕГ з'ясовано, що певний рівень інтернаціоналізації навчання підтверджується наступним: проведенням онлайн-лекцій з Istituto Don Calabria спільно з партнерською організацією БО «БФ Дон Калабрія Україна» для НПП та здобувачів освіти академії (<https://cutt.ly/BNfcvFc>); перемогою здобувачів вищої освіти під керівництвом викладача кафедри Наталі Івашури у конкурсі проектів міжнародної програми «UPSHIFT (Апшифт) Україна»; участю у міжнародних науково-практичних заходах та конференціях, стажуваннях викладачів ОПП: О. Проскурняк (Польща) (<https://cutt.ly/YNfb2X1>); І. Самойлова (Польща) (<https://cutt.ly/lNfnprH>); А. Яцинік (Польща, Дубаї – Нью-Йорк – Рим – Єрусалим – Бельгія) (<https://cutt.ly/yNfnq98>); А. Пехарева (Польща) (<https://cutt.ly/mNfbZqT>); О. Тельна (Польща) (<https://cutt.ly/rNfbNqZ>). Здобувачі та НПП ОПП мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Web of Science, Scopus), до платформи ScienceDirect (<https://cutt.ly/rNfRkoM>). Однак, за результатами зустрічей у фокус-групах ЕГ дійшла висновку, що здобувачі ОПП у закордонних стажуваннях або програмах міжнародної академічної мобільності участі поки що не беруть.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивними практиками ОПП є функціонування у структурі кафедри лабораторії спеціального та інклюзивного навчання, що уможлиблює поєднання навчання та дослідження відповідно до заявленого рівня вищої освіти магістра; активна наукова та міжнародна діяльність викладачів кафедри, що підсилює інтернаціоналізацію навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

В умовах карантинних обмежень, воєнного стану, що зумовлюють дистанційний та змішаний формат організації освітнього процесу, не забезпечено адаптування завдань практик до дистанційного формату навчання. Відсутні практики академічної мобільності здобувачів ОПП. Не достатньо зрозумілою є система оцінювання здобувачів за різні види діяльності у межах опанування окремих ОК. Відсутнє власне електронне освітнє середовище на платформі для навчання Moodle, що знижує можливості науково-педагогічних працівників Академії використовувати інноваційні інформаційно-комунікативні технології та методи викладання в умовах дистанційного формату навчання. Рекомендовано: • регулярно переглядати зміст ОК з метою адаптування завдань до реальних умов, у яких відбувається освітній процес, усунення застарілої термінології, врахування у змісті ОК сучасних наукових досліджень у галузі спеціальної та інклюзивної освіти (у тому числі, у галузі олігофренопедагогіки та олігофренопсихології); • удосконалити систему накопичення балів за різні види активності, допрацювати робочі програми та силабуси ОК системою критеріїв оцінювання різних видів діяльності здобувачів, у тому числі і якісними задля покращення зрозумілості оцінювання; • активізувати роботу щодо пошуку можливостей для забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти за ОПП, що акредитується.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В за критерієм 4, оскільки форми і методи викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та РН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Підкритерії 4.1, 4.3, 4.4 цілком відповідають вимогам, підкритерії 4.2, 4.5 – частково (недостатній рівень розуміння здобувачами системи оцінювання під час накопичення ними балів за різні види діяльності протягом вивчення ОК, відсутність практики академічної мобільності здобувачів ОПП), проте окреслені недоліки можуть бути виправлені. При оцінюванні вирішальними чинниками стали функціонування лабораторії спеціального та інклюзивного навчання у структурі кафедри, активна наукова та міжнародна діяльність викладачів кафедри, публікаційна активність здобувачів ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у КЗ «ХГПА» ХОР та її структурних підрозділах» (<https://cutt.ly/xNkeHlz>) та «Порядком оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу» (<https://cutt.ly/WNktQsd>). Система оцінювання знань здобувачів з кожного ОК включає поточний та підсумковий контроль знань, оцінювання результатів практик і державну атестацію за певним освітнім ступенем. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку з ОК. Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за 100-бальною шкалою оцінювання ECTS. Заліки оцінюються за двобальною системою «зараховано», «незараховано». Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань та умінь визначаються відповідною робочою програмою ОК. За результатами зустрічі ЕГ підтверджено факт обізнаності студентів з критеріями оцінювання програмних результатів навчання, формами контролю та особливостями проведення поточного і підсумкового контролю. Проте, під час відеозустрічей зі здобувачами та викладачами, аналізу РП та силабусів ЕГ з'ясовано, що залік виноситься як окремий вид діяльності, що передбачає отримання за нього певної суми балів, що не відповідає «Положенню про організацію освітнього процесу у КЗ «ХГПА» ХОР та її структурних підрозділах» (<https://cutt.ly/LNktYzT>), де семестровий залік визначається як форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях (с.18). Здобувачі не змогли пояснити ЕГ, яку кількість балів потрібно набрати для отримання заліку. Під час проведення відеозустрічей зі здобувачами, викладачами та адміністративним персоналом ЕГ отримувала різні відповіді на питання про те, яким чином здійснюється семестровий контроль у вигляді заліку. У робочих програмах ОПП («Актуальні проблеми та методологія досліджень у спеціальній та інклюзивній освіті», «Інклюзивна освіта та програмно-методичне забезпечення інклюзивної освіти» та ін.) прописано, що підсумкову оцінку якості засвоєння ОК визначають за результатами заліку та поточних оцінок знань, що підтверджується здобувачами. За умов дистанційного навчання проведення різних форм контролю відбувається з використанням технічних засобів та веб-ресурсів (Zoom, Google Classroom та ін.). З програмою екзаменів, як зазначають викладачі, можна ознайомитися здобувачу в Google Classroom, однак ЕГ відмічає, що відкритого доступу до програм екзаменів немає.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОПП «Спеціальна освіта», навчального плану показав, що атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта. Загальні вимоги щодо підготовки магістерської роботи, написання, а також порядку її оформлення і перевірки визначаються «Положенням про випускову кваліфікаційну роботу» (<https://cutt.ly/gNfPHJN>), «Положенням про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату» (<https://cutt.ly/xNfPoJB>). Методичні рекомендації по виконанню та захисту випускних кваліфікаційних робіт зі спеціальної освіти (для першого(бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти) (відповідь на запит ЕГ від 20 жовтня 2022 р. о 11:10:50) конкретизують вимоги до написання, захисту та оцінювання дослідження здобувачів і дають орієнтовну тематику магістерських кваліфікаційних робіт. Проте, проаналізувавши теми магістерських робіт (витяг з наказу затвердження тем магістерських досліджень другого курсу магістратури) (відповідь на запит ЕГ від 20 жовтня 2022 р. о 17:09:47), ЕГ визначає невідповідність деяких робіт предметній області спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів визначається «Положенням про організацію освітнього процесу у КЗ «ХГПА» ХОР та її структурних підрозділах» (<https://cutt.ly/3NktF6S>), «Порядком оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу» (<https://cutt.ly/qNktZuo>), «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної (атестаційної) комісії у КЗ «ХГПА» ХОР» (<https://cutt.ly/dNktVeX>), які є у відкритому доступі на сайті Харківської гуманітарно-педагогічної академії (<https://cutt.ly/1NktNSz>). У документах описано організацію контролю, роз'яснено види контрольних заходів, визначено критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів. Під час резервної зустрічі ЕГ було з'ясовано, що для забезпечення об'єктивності та неупередженості екзаменатори орієнтуються на означені вище положення, описують у РП можливість отримання балів за різні види активності. Здобувачі під час відеозустрічі зазначили, що скарг на необ'єктивність викладачів немає. Проте, аналіз РП,

силабусів та НМК показав відсутність якісних критеріїв оцінювання навчальних результатів здобувачів за різні види діяльності, що знижує об'єктивність оцінювання загалом. Урегулювання порядку оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів передбачено «Процедурою розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання» (<https://cutt.ly/3Nkt3I5>) та «Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів» (<https://cutt.ly/QNkt7Eq>). На зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалась у освіченості студентів щодо порядку оскарження результатів контрольних заходів, врегулювання конфлікту інтересів тощо. Представники студентського самоврядування зазначили, що конфліктних ситуацій стосовно контрольних заходів та оцінювання на даній ОПП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Питання академічної доброчесності регулюється «Кодексом академічної доброчесності КЗ «ХГПА» (<https://cutt.ly/SNkywzZ>), «Положенням про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату» (<https://cutt.ly/oNkytNo>), в яких окреслені всі види порушень, запобігання та покарання щодо недотримання академічної доброчесності. Проте в Кодексі академічної доброчесності міститься розширене трактування поняття "академічна доброчесність", оскільки до нього зараховані питання, які були б більш доречними у Правилах внутрішнього розпорядку, Положенні про організацію освітнього процесу чи інших внутрішніх документах, зокрема, щодо вчасного виконання службових повноважень, дбайливого ставлення до ресурсів академії, неприйнятності запізнюватися на заняття, некоректного ставлення до здобувачів тощо. Академія популяризує академічну доброчесність шляхом створення належної інформаційної політики, що доведено результатами анкетування здобувачів за 2020-2021 н.р (<https://cutt.ly/QNkyfUL>), 2022-2023 н.р (<https://cutt.ly/7NkyhZI>) та викладачів (<https://cutt.ly/rNkykKd>). Аналіз анкетування показує 100 % перевірку здобувачами магістерських робіт на плагіат. Процес підготовки, написання, оформлення, перевірки та захисту магістерського дослідження регламентується «Положенням про випускні кваліфікаційну (дипломну) роботу студента КЗ «Харківська», «Положенням про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату» (<https://cutt.ly/JNkyNfr>). Однак, аналіз нормативної документації, результати зустрічей зі структурними підрозділами, допоміжними (сервісними) підрозділами, викладачами та здобувачами показали відсутність чіткої та прозорої процедури перевірки робіт на плагіат. Не визначено відповідального на кожному етапі перевірки роботи. Перегляд наданих магістерських робіт ЕГ показав, що роботи захищені у 2019, 2021 році, а звіт про перевірку на плагіат програмою StrikePlagiarism.com надано 2022 роком (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 15:34:26). У проректора з наукової роботи, завідувача бібліотеки, викладачів було з'ясовано, що кваліфікаційні роботи обов'язково перевіряються на текстовий збіг за допомогою безкоштовних антиплагіатних програм та програмою StrikePlagiarism.com. Гарант ОПП зазначила, що Університетом, кафедрою проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності, наприклад, 6 травня 2020 р. захід «Академічна доброчесність як форма інформаційної культури здобувачів вищої освіти», зустрічі з представниками бібліотеки тощо (відповідь на запит ЕГ від 20 жовтня 2022 р. о 13:45:50). На зустрічах зі здобувачами ЕГ переконалась, що вони розуміють поняття та політику академічної доброчесності, наслідки її порушення. Проте, у проведеному анкетуванні не передбачено запитання щодо обізнаності здобувачів у правильності звертання у разі виявлення порушення правил академічної доброчесності (<https://cutt.ly/GNzv7cN>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Відсутні сильні сторони та позитивні практики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експертна група виявила, що на ОПП, яка акредитується, не достатньою мірою відпрацьовано процедуру ознайомлення здобувачів зі системою накопичення балів за різні види діяльності протягом вивчення окремого ОК, а також із критеріями оцінювання різних видів навчальної діяльності та підсумкового контролю у вигляді заліку; у робочих програмах, силабусах, НМК, Google Classroom відсутня чітка інформація про якісні критерії оцінювання навчальних досягнень під час виконання різних видів діяльності протягом вивчення певного ОК. Рекомендовано: • заліки та екзамени проводити відповідно до нормативної бази Академії; • удосконалити систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів за рахунок введення якісних критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів задля забезпечення об'єктивності оцінювання, що передбачено «Порядком оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу»; • удосконалити процедуру перевірки усіх магістерських робіт на плагіат з метою забезпечення більшої чіткості та прозорості на всіх етапах їх перевірки з чітким визначенням сервісів, які ЗВО використовує під час перевірки на плагіат, та відповідальних на усіх етапах перевірки (технічний супровід,

експертна перевірка звіту, формування протоколу аналізу звіту подібності); • оновити Кодекс академічної доброчесності з метою усунення розширеного трактування поняття "академічна доброчесність". ЕГ радить пройти онлайн курс для викладачів з академічної доброчесності на освітній платформі Prometheus (https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+AI101+2021_T2/about) /

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП, що акредитується, та освітня діяльність за цією ОПП за критерієм 5 відповідає рівню В. Окреслені слабкі сторони підкритеріїв 5.1 та 5.3 (нечітка процедура ознайомлення здобувачів із системою накопичення балів за різні види діяльності протягом вивчення окремого ОК, із критеріями оцінювання заліку; відсутність чіткої інформації про якісні критерії оцінювання навчальних досягнень під час виконання різних видів діяльності протягом вивчення певного ОК) вплинули при оцінюванні рівня відповідності за цим критерієм. Проте вони не критичні та можуть бути виправлені під час перегляду робочих програм ОК. Підкритерії 5.2, 5.4 цілком відповідають вимогам, встановленим цим критерієм.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз відомостей самооцінювання, а саме Таблиці 2. Зведена інформація про викладачів; інформації, представленої на сайті кафедри корекційної освіти та спеціальної психології (<https://cutt.ly/JNkpZmN>); результатів зустрічей з гарантом ОПП та викладачами; відповідей на запити експертної групи підтверджує виконання викладачами підпунктів п. 38 Ліцензійних умов «Досягнення у професійній діяльності». ЕГ встановлено, що всі викладачі на ОПП мають наукові ступені, вчені звання, перелік наукових праць, стажувань та участь у заходах з підвищення кваліфікації, проте не всі викладачі ОПП мають публікації у наукометричних базах. Під час відеозустрічей зі здобувачами вищої освіти, випускниками та роботодавцями підтверджений високий рівень оцінки ними професіоналізму викладачів. Отже, кваліфікація викладачів уможливило досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів відбувається відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/GNkfKVF>). Як зазначає п. 2.2. Посади науково-педагогічних працівників можуть займати особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, а також особи, які мають освітній ступінь магістра у галузі знань, відповідно до профілю викладання. У вимогах до претендентів на відповідні посади науково-педагогічних працівників та під час проведення конкурсного відбору враховуються показники їх рейтингу та підвищення кваліфікації. Процедура конкурсу є прозорою та відповідає чинному законодавству, оголошення про проведення конкурсу публікується на офіційному веб-сайті Академії (<https://cutt.ly/pNkgn7m>). Під час зустрічей начальник відділу кадрів С. Кобзева зазначила, що при доборі викладачів ОПП враховується моніторинг якісного забезпечення викладання, пункти ліцензійних умов, базова освіта, наукові ступені, підвищення кваліфікації.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведення відеозустрічі з гарантом та викладачами встановлено, що роботодавці залучаються до освітнього процесу під час проходження здобувачами практики. Базами практик стають заклади, з якими укладено угоди про проходження практик (<https://cutt.ly/2NkhS2W>). Співпраця з роботодавцями підтверджується врахуванням їхніх пропозицій при обговоренні та оновленні ОПП (<https://cutt.ly/YNkh88T>). Так, директор ІРЦ м. Харкова Т. Вишнева запропонувала ввести до ОПП дисципліни, які б забезпечували здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб дітей – введено ОК «Психолого-педагогічне консультування в спеціальній та інклюзивній освіті», що підтверджено під час фокус-групи. Побажання та пропозиції роботодавців щодо оновлення ОПП зафіксовано в протоколах засідань кафедри № 10 від

15.04.2021 р., (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 01:21:58), представлено в таблиці врахування пропозицій під час обговорення на сайті кафедри (<https://cutt.ly/YNlZdDZ>). Проте, під час тих же зустрічей, з'ясовано, що роботодавці не задіяні у складанні завдань практики та не залучені до освітнього процесу безпосередньо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Результати аналізу відомостей самооцінювання та фокус-груп засвідчили про залучення до проведення гостьових лекцій професіоналів-практиків, експертів галузі. Так, в рамках роботи лабораторії кафедри корекційної освіти та спеціальної психології було проведено гостьові лекції та майстер класи «Орофациальні дисфункції у дітей з ТПМ» від Наталії Бабич (кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка); майстер-клас «Створення соціальних історій» від психолога БФ «Квіти життя» Анастасії Ангелової (<https://cutt.ly/GNklUDL>). С. Білогурова, директор КЗ «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №353 Харківської міської ради» та В. Медведєва, директор Харківського приватного спеціалізованого загальноосвітньої НВК для дітей з особливими потребами «Фенікс» відмітили виконання завдань практичних занять здобувачами разом з фахівцями їхніх закладів. Під час відеозустрічей з адміністративним персоналом з'ясовано, що більшість викладачів кафедри мають практичний досвід роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, проте до викладання за сумісництвом професіонали-практики та представники роботодавців не залучаються.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

стажування викладачів ОПП «Спеціальна освіта». Відділом міжнародних зв'язків та академічної мобільності надається актуальна інформація про міжнародні проекти, програми обміну досвідом із організаціями-партнерами, міжнародних стажувань тощо (<https://cutt.ly/SNkcd7S>). Викладачі кафедри корекційної освіти та спеціальної психології підвищують кваліфікацію за профілем діяльності кожні 5 років як закордоном, так і в межах України: О. Проскурняк (Польща 2021); І. Самойлова (Польща 2021); А. Яцинік (Польща 2018); Т. Калініна (Польща 2020); О. Тельна (<https://cutt.ly/YNkcfMV>). З метою підвищення та результативності професійної роботи НПП, підвищення мотивації, створення системи об'єктивного аналізу якості кадрового забезпечення освіти академією запроваджена система рейтингування науково-педагогічних кадрів відповідно до «Положення про визначення рейтингу діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників із результатами навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної робіт» (<https://cutt.ly/WNkvu4i>). Так, ЕГ з'ясовано, що гарант ОПП О. Проскурняк посідає 27 місце в загальному рейтингу академії (<https://cutt.ly/hNkvP5Y>). Однак під час зустрічей та вивчення сайту академії встановлено, що власна система підвищення кваліфікації відсутня.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час відеозустрічі з менеджментом з'ясовано, що викладачі ОПП за написання статей в Scopus, WoS, монографій, участі в конкурсах тощо заохочуються матеріальними винагородами й нематеріальними. НПП нагороджуються премією відповідно до Положення про визначення рейтингу діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників за результатами навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної робіт» (<https://cutt.ly/hNkvP5Y>). Так, у 2020-2021 н.р. О. Тельна, яка підготувала до участі у конкурсах студентських робіт зі спеціальності «Спеціальна освіта» двох здобувачів освіти, які зайняли 3 почесне місце, отримала премію. Як засвідчують результати аналізу ВС, сайту кафедри, зустрічі з викладачами нематеріальне заохочення проводиться шляхом нагородження відзнаками за досягнення вагомих успіхів у науково-дослідницькій роботі зі студентською молоддю – О. Проскурняк (Подяки МОНУ 2019-2020 р.р.), О. Тельна (Подяка МОНУ 2021); за досягнення у науковій, педагогічній та громадській роботі, сумлінну працю – А. Яцинік (Грамота КЗ ХГПА 2021); за вагомий особистий внесок у розвиток волонтерського руху, активну благодійну і гуманістичну діяльність – Івашура Н. (Орден Княгині Ольги III ступеня 2021).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У ЗВО запроваджена система рейтингування науково-педагогічних кадрів. Наявна система морального та матеріального заохочення викладачів до підвищення їхнього фахового рівня під час стажувань, публікацій, участі в грантовій та конкурсній діяльності тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутність власної системи підвищення кваліфікації НПП Академії, неактивне залучення роботодавців до освітньої діяльності за ОПП, низька публікаційна активність викладачів у міжнародних наукових виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Рекомендовано: • сприяти активному залученню представників роботодавців, «зовнішніх» професіоналів-практиків до освітньої діяльності за ОПП, що акредитується, для посилення практико-орієнтованої складової програми; • створити власну систему підвищення кваліфікації викладачів для посилення різних видів компетентностей НПП; • активізувати публікаційну активність НПП у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Підкритерії 6.3, 6.5 – частково відповідають вимогам (неактивне залучення роботодавців до освітньої діяльності за ОПП, відсутність власної системи підвищення кваліфікації НПП Академії), що деякою мірою знижує загальну оцінку критерію. Вирішальним при оцінюванні стала відповідність підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.4, 6.6 вимогам, що засвідчують відповідність академічній та/або професійній кваліфікації викладачів тим ОК, які вони забезпечують; наявність у більшості викладачів кафедри практичного досвіду роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; наявність у ЗВО системи морального та матеріального заохочення викладачів до підвищення їхнього професійного рівня.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інфраструктура КЗ «ХГПА» ХОР є достатньо розвинутою і налічує 2 навчальні корпуси, художню майстерню і гуртожиток (<https://cutt.ly/iNpN2J1>). Здобувачі вищої освіти у своєму розпорядженні мають доступ до навчальних аудиторій, лабораторних кабінетів, бібліотеки, читальної зали, їдальні, медичного пункту, спортивної й актовий зали, музею «Історії викладання». За запитом ЕГ було надано відео-огляд ЗВО (<https://cutt.ly/DNpN4nZ>). Аудиторії оснащені сучасними комп'ютерами. До потреб здобувачів академії – мультимедійне обладнання, що дозволяє використовувати освітньо-інформаційні технології в освітньому процесі. ЗВО підключений до мережі інтернет, що знаходиться у безкоштовному доступі. Загалом ХГПА містить: 30 телевізорів, 7 – мультимедійних проєкторів та 90 комп'ютерів (<https://cutt.ly/JNpMqH3>). Академія має свої власні фінансові ресурси (<https://cutt.ly/lNpMuAy>), які за потребою виділяються на закупівлю необхідного обладнання. У структурі кафедри корекційної освіти та спеціальної психології функціонує навчально-практична лабораторія спеціального та інклюзивного навчання, що створена для проведення освітньої і методичної діяльності щодо забезпечення практико орієнтованої підготовки здобувачів за напрямками, що відповідають профілю кафедри та навчання здобувачів освіти розв'язувати складні задачі у сфері спеціальної та інклюзивної освіти (<https://cutt.ly/pNpPX2A>). Освітній процес забезпечується силабусами, робочими програмами, навчально-методичними комплексами, що охоплюють лекційні матеріали, завдання для семінарських та практичних занять, самостійної роботи, питання для заліку/ екзамену, а також науковою літературою. Навчально-методичне забезпечення здійснюється випусковою кафедрою і бібліотекою закладу (<https://cutt.ly/YNpMab7>). Фонд бібліотеки налічує понад 175 тисяч примірників наукової, художньої, навчальної, методичної літератури, представленої достатньою кількістю періодичних фахових видань (понад 100 найменувань). В академії створено електронний репозиторій випускних кваліфікаційних робіт, доступ до якого мають всі здобувачі освіти (<https://cutt.ly/wNpMgcz>). У ЗВО відсутнє власне електронне освітнє середовище, тоді як у «Стратегії розвитку КЗ «ХГПА» ХОР до 2025 року» зазначено про «продовження роботи з наповнення системи електронного забезпечення Moodle, розширення спектру його застосування в освітньому процесі КЗ «ХГПА» ХОР (п. 5.2.3). Натомість дистанційне навчання реалізовується за допомогою онлайн-ресурсів Google Classroom і Zoom. На думку ЕГ, ЗВО має матеріально-технічне забезпечення, що є достатнім для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час дистанційних зустрічей зі здобувачами, адміністрацією закладу, зі структурними підрозділами, допоміжними (сервісними) підрозділами підтверджено інформацію з відомостей про самооцінювання. ЗВО надає

вільний доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки, зокрема репозиторію, навчально-методичних комплексів дисциплін, вивчення яких передбачено ОПП, бібліотечних каталогів тощо. Здобувачі освіти мають змогу безоплатно користуватися послугами бібліотеки з двома абонементами, двома читальними залами, трьома книгосховищами (<https://cutt.ly/3NpMTFa>). На онлайн-зустрічі завідувач бібліотеки С. Самойлова наголосила, що бібліотека надає безкоштовну послугу сканування друкованого джерела з подальшою розсилкою на пошту за запитом здобувача освіти. Крім цього, КЗ «ХГПА» сприяє дотриманню принципів академічної доброчесності, надаючи безоплатну перевірку наукового тексту на плагіат за допомогою програм «Unicheck» та «StrikePlagiarism», а також проводячи заняття, практикуми, різноманітні заходи щодо популяризації академічної доброчесності та ознайомлення з інформаційними ресурсами, необхідними для навчання, викладання та наукової діяльності. Під час дистанційного перегляду матеріально-технічної бази було з'ясовано, що студенти можуть відпрацьовувати практичні навички за допомогою спеціального навчально-методичного обладнання для корекційно-розвивальної роботи (дошок Монтессорі, кубиків казки, леп-буків, ментальних карт, дидактичних ігор й матеріалів для арт-терапії). Крім цього, студенти можуть на базі КЗ «Харківський інклюзивно-ресурсний центр» безкоштовно опанувати навички роботи із сучасним інклюзивним обладнанням і матеріалами (<https://cutt.ly/bNpMO28>). Про це було повідомлено на зустрічах з гарантом ОПП і студентським самоврядуванням. Крім цього, ЗВО має дієву соціально-психологічну службу (<https://cutt.ly/pNpMS1E>), яка надає безкоштовну психологічну допомогу тим, хто цього потребує. Задля підвищення своєї професійної майстерності здобувачі освіти можуть приєднатися до студентського наукового товариства (<https://cutt.ly/UNpMНср>) та/або гуртка «Корекційний педагог» (<https://cutt.ly/4NpMZ7L>), а також брати участь у систематичних онлайн-заходах, проведених на базі лабораторії спеціального та інклюзивного навчання (<https://cutt.ly/6NpM1ga>). Отже, онлайн-зустрічі дали змогу встановити ЕГ, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища для збереження життя та здоров'я здобувачів вищої освіти в Академії регламентується низкою нормативних документів: Статутом КЗ «ХГПА» ХОР (<https://cutt.ly/DNp1tWG>), Колективним договором між ректором і первинною профспілковою організацією КЗ «ХГПА» ХОР (<https://cutt.ly/VNp1ouN>), Положенням про створення безпечного освітнього середовища та попередження і протидії булінгу (цькуванню) в академії (<https://cutt.ly/yNp1sws>) і спеціально розробленим Кодексом безпечного освітнього середовища (<https://cutt.ly/sNp1hPG>). Освітній процес в КЗ «ХГПА» з появою коронавірусної інфекції, а зараз – повномасштабною війною, відбувається дистанційно. Зі слів голови студентської ради М. Денісової було встановлено, що за часи Covid-19 у закладі було дотримано всіх здоров'язбережувальних чинників, зокрема введення маскового режиму, розмітка безпечних дистанцій, наявність засобів гігієни і антисептиків. Наразі, в умовах воєнного часу ЗВО також дбає про безпеку своїх здобувачів і працівників. На зустрічі з менеджментом перший проректор Л. Петриченко зазначила, що у навчальному корпусі № 2 наявне бомбосховище з речами першої необхідності (вбиральня, душ, вода) наповненістю до 200 осіб. Крім цього, голова студентської ради гуртожитку В. Бондар розповіла: «В перший день війни усіх мешканців гуртожитку (120 осіб) було оперативним чином переміщено до бомбосховища. З першого дня ми підтримували прямий зв'язок з ректором і адміністрацією закладу, яка забезпечувала нас їжею. Ми жили так майже 10 днів до 6 березня, коли всіх було евакуйовано до більш безпечних місць». Щорічно заклад проводить опитування серед студентів з метою виявлення можливих проблем безпеки освітнього середовища, інтересів і потреб молоді. ЕГ підтвердила цю інформацію під час спілкування зі студентами, органами студентського самоврядування і випускниками. Голова студентської ради М. Денісова наголосила, що КЗ «ХГПА» реагує на потреби здобувачів і намагається їх реалізувати. Прикладом такої практики є створення кімнати «Матері й дитини» у гуртожитку, яка допомагає молодим батькам поєднувати навчання й материнство. Крім цього було враховано інтереси тих, хто мешкає в гуртожитках – відкриттям рослинного комплексу «Зимовий сад». Варто наголосити, що ЗВО оперативним чином реагує на певні проблемні ситуації. Зі слів ректора Г. Пономарьової було встановлено, що внаслідок ракетного удару було пошкоджено теплоцентраль й асфальтне покриття біля спортивного комплексу. Наслідки ракетного терору майже повністю ліквідовано. Отже, ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Основним джерелом забезпечення освітньої й інформаційної підтримки здобувачів ОПП, що акредитується, є сайт Академії (<https://cutt.ly/gNp1vtt>), у тому числі й кафедральна сторінка (<https://cutt.ly/MNp1mO1>), на яких оприлюднюються графіки навчального процесу, розклад дзвінків, розклад занять і онлайн-консультації викладачів (<https://cutt.ly/lNp1Tzk>). Крім цього, на сайті створений підрозділ актуальних новин (<https://cutt.ly/eNp1OGE>). Зі слів голови студентської ради М. Денісової, було з'ясовано, що крім офіційного веб-сайту КЗ «ХГПА» існує студентська сторінка студради у соцмережах як інформаційний провідник між здобувачами і адміністрацією (<https://cutt.ly/YNp16Lb>). Організаційна підтримка здобувачів реалізовується відповідно до Положення про організацію і проведення анкетування «Освітній процес очима здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/ZNp1oqY>). Систематичне опитування має на меті виявити ставлення здобувачів до проблем організації та ведення освітнього процесу (якщо такі наявні). Представники студентського самоврядування беруть участь у періодичних зустрічах з адміністрацією закладу для вирішення поточних питань. Органи студентського самоврядування підтвердили

дієвість цього механізму. Задля забезпечення психологічного здоров'я здобувачів вищої освіти у КЗ «ХГПА» створено соціально-психологічну службу (<https://cutt.ly/3NpooSB>), яка своєчасно проводить психолого-діагностичну, консультативну та профілактичну роботу. З початком повномасштабного вторгнення росії було посилено підтримку шляхом надання індивідуальних консультацій, опрацювання певних психологічних проблем. Натомість, профспілковою організацією надається грошова допомога тим студентам і працівникам, які з початку бойових дій втратили домівку або рідних (зі слів голови студентської ради гуртожитку В. Бондар). Також Академія надає соціальну стипендію певним групам здобувачів – зазначила ЕГ соціальний педагог І. Богомол. Варто зазначити, що соціально-психологічна служба є відповідальною за проведення соціологічних опитувань і проведення щорічного моніторингу освітнього процесу, у тому числі відповідно до Положення про організацію і проведення анкетування «Освітній процес очима здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/DNpofbr>). Дистанційна зустріч ЕГ зі здобувачами підтвердила цю інформацію і дала змогу з'ясувати, що ЗВО не знайомить студентів з результатами опитування, окрім оприлюднення на сайті. Онлайн експертиза показала, що КЗ «ХГПА» здійснює освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів за представленою ОПП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Створення достатніх умов для реалізації права на освіту особам з ООП регламентується Положенням про супровід студентів з ООП (<https://cutt.ly/xNdObnH>) і Положенням про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://cutt.ly/7NdPfmI>). Соціальний педагог І. Богомол і голова студради гуртожитку В. Бондар розповіли про матеріальне забезпечення КЗ «ХГПА», необхідне для реалізації права на освіту особам з ООП, зокрема наявність електронної лупи в бібліотеці, обладнаних гігієнічних кімнат, пандусів, кнопок виклику, маркування сходинок, позначок яскраво жовтими рельєфними обмежувачами з абразивного матеріалу, розташування кабінетів основних служб на першому поверсі (<https://cutt.ly/TNdPx9e>). Психологічна служба надає індивідуальні та групові консультації здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами, здійснює соціально психологічний супровід осіб різних соціальних категорій. Лабораторія кафедри (<https://cutt.ly/iNdPTvr>) служить консультативним пунктом для інших структурних підрозділів Академії у створенні спеціальних умов отримання освіти здобувачами з ООП та для надання консультацій щодо навчально-виховної роботи зі здобувачами з ООП. Під час експертизи було з'ясовано, що здобувачів з ООП на даній ОПП немає. Загалом, дистанційні зустрічі показали, що ЗВО має всі необхідні умови для підтримки права на освіту здобувачів з ООП.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика вирішення конфліктних ситуацій КЗ «ХГПА» прописана у низці нормативних документів: Статуті КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР (<https://cutt.ly/ONdPGhl>), Положенні про створення безпечного освітнього середовища та попередження і протидії булінгу (цькуванню) в академії (<https://cutt.ly/INdAtHJ>), Кодексі безпечного освітнього середовища (<https://cutt.ly/HNdAa6a>), Інструкції щодо врегулювання конфліктних ситуацій в освітньому процесі (<https://cutt.ly/cNdAki6>), Положенні про функціонування в академії «Скриньки довіри», «Телефону довіри» (<https://cutt.ly/YNdAEd8>). На зустрічі зі здобувачами освіти студентка 1 курсу денної форми навчання А. Стародубцева розповіла: «Не зважаючи на дистанційну форму навчання в закладі функціонує «Скринька довіри» і «Телефон довіри». Запити можна надсилати на електронну пошту. Також постійно проводяться анкетування й різноманітні заходи. Нещодавно ми були присутні на вебінарі, присвяченому профілактиці булінгу». Під час дистанційної бесіди зі студентами і органами студентського самоврядування ЕГ з'ясувала, що молодь орієнтується у нормативно-правовій базі, проте не знає чіткого механізму реагування у випадку конфліктної ситуації. В Академії функціонує Підрозділ із запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/2NdSH9n>), який висвітлює на сайті плани з питань запобігання та виявлення корупції. Щорічно готується внутрішній звіт про роботу Підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції. На момент онлайн-акредитації на сайті не був оприлюднений звіт за 2021 рік. В межах ОПП, що акредитується, проблемних ситуацій не виявлено. Загалом, існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічне забезпечення ЗВО сприяє реалізації ОПП. У ЗВО створено необхідні умови для реалізації права на освіту здобувачам з ООП, зокрема наявність електронної лупи в бібліотеці, обладнаних гігієнічних кімнат, пандусів, кнопок виклику, маркування сходинок, позначок яскраво жовтими рельєфними обмежувачами з абразивного матеріалу, розташування кабінетів основних служб на першому поверсі. Керівництво Академії

дослуховується до потреб здобувачів вищої освіти і намагається їх задовільнити. Академія надає соціальну підтримку студентам, які опинилися у складному становищі. Як сильну сторону варто відмітити самовіддану діяльність менеджменту ЗВО щодо забезпечення умов для навчання здобувачів під час повномасштабної війни з РФ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність власного електронного освітнього середовища для забезпечення освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного форматів навчання. Рекомендовано: • Впровадити власне електронне освітнє середовища для дистанційного навчання як альтернативу Google Classroom.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО має достатній рівень матеріально-технічного забезпечення, яке складається з мережі навчальних корпусів, гуртожитка, спортивного комплексу, бомбосховища, яке є актуальним в умовах воєнного часу. ЗВО дбає про безпеку здоров'я і життя своїх здобувачів. Керівництво закладу підтримує своїх студентів шляхом задоволення їхніх потреб, зокрема створенням спеціальної кімнати «Матері та дитини». Особлива увага надається створенню всіх необхідних умов для здобувачів з ООП. Проте, під час зустрічей з представниками закладу і роботи з відомостями ЕГ виявила основні слабкі сторони, зокрема відсутність власного електронного середовища для підтримки дистанційного навчання. Враховуючи виклики сьогодення, створення власної платформи дозволить покращити й систематизувати онлайн-навчання здобувачів вищої освіти. Відтак, підкритерії 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 цілком відповідають вимогам, підкритерії 7.1, 7.6 – частково, проте перелічені зауваження не є критичними. Виокремлені позитивні й негативні сторони за критерієм 7 дають змогу встановити рівень відповідності В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Документами, які регламентують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП є: Положення про розроблення та оформлення ОПП КЗ «ХГПА» (<https://cutt.ly/oNdSMr6>), Положення про організацію освітнього процесу у КЗ «ХГПА» (<https://cutt.ly/zNdS5m3>), а також Положення про моніторинг і контроль якості освіти у КЗ «ХГПА» (<https://cutt.ly/xNdDujl>). Під час дистанційної зустрічі з гарантом ОПП і резервної зустрічі з проектною групою ОПП було з'ясовано, що науково-педагогічні працівники не належним чином орієнтуються в етапах розроблення, затвердження й перегляду ОПП. Це прослідковується й у відомостях про самооцінювання, позаяк критерій 1. Проектування та цілі ОП (зокрема пункт 1.3, присвячений етапу формування ОП) повністю дублює критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми (пункт 8.3, 8.5, присвячений перегляду ОП). ЕГ було здійснено запит на відомості про історію розроблення ОПП, проте ЗВО надали відомості про історію перегляду ОПП. Натомість, зі слів здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, відомостей про самооцінювання було встановлено, що стейкхолдерів систематично залучають до перегляду ОПП. Керівник підрозділу із забезпечення якості освіти Л. Петриченко зазначила, що під час проведення загальноуніверситетського моніторингу освітньої діяльності за ОПП звертається увага на кількісні та якісні показники кадрового складу, на відповідність освітніх програм наявним стандартам, здійснюється аналіз анкетувань з подальшим обговоренням результатів на засіданнях кафедри. Пропозиції щодо оновлення ОПП та зауваження можна подати на кафедру корекційної освіти та спеціальної психології на e-mail : kafedra.korect@gmail.com (<https://cutt.ly/hNdDjoK>). Необхідним складником моніторингу та перегляду ОПП є опитування здобувачів освіти, випускників, роботодавців, керівників закладів освіти щодо задоволеності ОПП, її компонентами, організацією та забезпеченням освітнього процесу, викладацьким складом (Анкета щодо задоволеності здобувачами освіти освітньою програмою, формами і методами організації та контролю освітньої діяльності (<https://cutt.ly/VNdDEo3>), Анкета для опитування стейкхолдерів та роботодавців (<https://cutt.ly/HNdDKkp>). Отже, ЕГ встановила, що ЗВО намагається дотримуватися визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП, хоч і має відповідні складнощі з цим.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Основною формою, за якою здобувачі вищої освіти долучаються до перегляду ОПП, є моніторингові опитування, які проводить соціально-психологічна служба (<https://cutt.ly/tNdDNuM>). Здобувачі вищої освіти мають змогу: вільно ознайомитись із ОПП (<https://cutt.ly/4NdGWBx>), висловлювати свої думки щодо неї і брати участь у засіданні методичної комісії. На дистанційній зустрічі зі студентами денної й заочної форми навчання А. Стародубцева наголосила, що представники кафедри щорічно проводять різноманітні опитування щодо вивчення рівня задоволеності ОПП, психологічного стану в колективі, дотримання академічної доброчесності тощо. Результати щорічних досліджень вказують на достатній рівень задоволеності якістю ОПП студентами (<https://cutt.ly/7NdGAeS>). Результати анкетувань розміщені у вільному доступі на сайті (<https://cutt.ly/SNdGLbO>). Під час зустрічі зі здобувачами було виявлено, що присутні не вносили пропозицій щодо покращень ОПП. Натомість, випускники підтвердили власну участь в опитуваннях (Л. Ядуба, О. Дубяга). Також О. Дубяга зазначила, що опитування відбувається 1 раз на півроку. Зі слів випускників закладу, в цьому році їх не залучали до обговорення ОПП. Органи студентського самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та в заходах щодо забезпечення якості вищої освіти, вносять пропозиції щодо змісту ОПП і НП, беруть участь у стипендіальних комісіях, організації дозвілля, оздоровлення, побуту відповідно до Положення про студентське самоврядування (<https://cutt.ly/yNdGMUy>). Студентське самоврядування разом з адміністративним персоналом бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОПП через активізацію здобувачів вищої освіти до опитування та через опрацювання результатів опитувань здобувачів. На зустрічах голова студентської ради М. Денісова розповідала про наявність профілю студради у соцмережах як посередника інформації між студентами і керівництвом. Також зі слів було встановлено, що представників студради запрошують на розширені засідання кафедри, на яких вони можуть висловити свої пропозиції або зауваження. Зауважень та недоліків з боку студентського самоврядування на теперішній час не було виявлено. Під час циклу зустрічей зі студентством, студентським самоврядуванням ЕГ мала змогу переконатися у зацікавленості сторін і залученні їх у обговорення ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до перегляду ОПП здійснюється відповідно до Положення про стейкхолдерів освітніх програм КЗ «ХГПА» (<https://cutt.ly/1NdG383>). На сайті кафедри у вільному доступі розміщена анкета для опитування стейкхолдерів та роботодавців (<https://cutt.ly/fNdHrTa>) та ОПП (<https://cutt.ly/aNdHpSS>). У ЗВО практикуються різні форми взаємодії з роботодавцями, зокрема спільне проведення науково- і навчально-методичних конференцій, семінарів, укладання угод про співпрацю, обмін досвідом. Дистанційна зустріч з роботодавцями дала змогу підтвердити можливість внесення власних пропозицій. Наприклад, директор Комунального закладу «Харківський інклюзивно-ресурсний центр Харківської міської ради» І. Вишнева наголосила: «Я долучалась до розширених засідань кафедри, на яких я наголошувала, що нам потрібні фахівці, які б вміли орієнтуватися в діагностичних методиках, вміли самостійно знаходити порушення й надавати відповідні рекомендації, а також проводити корекційно-розвиткові заняття. Мої пропозиції частково були враховані, а частково – вже реалізовувались в ОК. Нами також було запропоновано посилити інклюзивний напрямок в роботі зі студентами, щоб вони орієнтувалися у типах освітніх труднощів та рівнях підтримки дітей». Також було враховано пропозицію заступника директора з навчально-виховної роботи Комунального закладу «Харківська спеціальна школа № 3» Харківської обласної ради Т. Литвищенко щодо введення ОК «Сучасні підходи до попередження та подолання порушень писемного мовлення в осіб з порушеннями інтелекту». Ця дисципліна була внесена до каталогу вибіркових освітніх компонентів. Пропозиції зафіксовані у протоколах засідання кафедри (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 01:21:58; 20 жовтня 2022 р. о 17:06:20). ЗВО надали до офісу Нацагентства відомості про історію перегляду ОПП, де позначені всі пропозиції від учасників освітнього процесу. Отже, ЕГ встановила, що роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. Також під час зустрічі з адміністративним персоналом з'ясовано, що роботодавці залучаються до роботи Екзаменаційної комісії під час державної атестації.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Кафедра корекційної освіти та спеціальної психології активно співпрацює зі своїми випускниками. Випускників минулих років запрошують на обговорення змісту ОПП, із ними постійно проводяться зустрічі з питань оцінювання здобутої освіти і для створення прямого зв'язку ЗВО та закладів, у яких працевлаштовані випускники. Під час дистанційних зустрічей, випускники К. Герасименко і Л. Якуба наголосили на підтримці неформального спілкування з представниками кафедри. Зустріч з академічним персоналом дала змогу переконатися в підтримці тісних контактів зі своїми випускниками. Відтак, доцент кафедри корекційної освіти та спеціальної психології О. Тельна зазначила, що її магістрантка Л. Якуба продовжила займатися вивченням проблематики магістерської роботи в аспірантурі іншого ЗВО, що вказує на їх комунікацію. Реалізацією права випускників на працю й забезпеченням випускників першим робочим місцем займається Підрозділ щодо сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://cutt.ly/dNdHE47>) відповідно до Положення про підрозділ щодо сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://cutt.ly/INdHPF9>). Під час зустрічі зі структурними підрозділами, допоміжними (сервісними) підрозділами керівник підрозділу сприяння працевлаштування студентів М. Ледок повідомила: «ЗВО постійно оновлює електронну базу випускників. Кожного року ми надсилаємо запити до закладів освіти щодо інформації про актуальні вакансії, а також проводимо анкетування випускників». На офіційній сторінці Підрозділу щодо сприяння працевлаштуванню студентів і випускників розміщено покликання на вібер-спільноти

(розмежовані за районами Харкова), на яких оприлюднюється інформація про потенційну роботу в межах певної локації (<https://cutt.ly/cNdHJA1>). Зустріч з роботодавцями дала змогу підтвердити залученість стейкхолдерів до працевлаштування випускників і здобувачів за ОПП. Директор Комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №345 комбінованого типу Харківської міської ради» В. Ніколаєнко зазначила, що здійснила відбір кандидатури на посаду логопеда серед здобувачів ЗВО під час своєї присутності на заняттях. Отже, ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО існує дієва практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО функціонує підрозділ із забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/ENg8z2s>). Дистанційні зустрічі з представниками ЗВО дали змогу визначити як Академія реагує на вияв недоліків у своїй ОНР. Так, гарант ОНР, що акредитується, О. Проскурняк зазначила, що у зв'язку з визначенням орієнтації ОНР як професійно-орієнтованої було прийняте рішення скоротити терміни навчання на магістерській програмі з 1 року 10 міс до 1 року 4 міс, відтак, новий набір здобувачів у 2018-2019 н.р. здійснено на строк 1 рік і 4 місяці. На запит ЕГ до кабінету було додано відомості про історію перегляду ОНР, де зазначено, як заклад удосконалював ОНР (відповідь на запит ЕГ, 20 жовтня 2022, 16.46.03), ОНР за 2016, 2018 і 2021 роки (відповіді на запит ЕГ, 17 жовтня 2022, 15.19.35; 21 жовтня 2022, 12.35.22). Після затвердження стандарту вищої освіти здійснено перегляд ОНР для узгодження її змісту з вимогами стандарту. Також відбулося збільшення обсягу вибіркових ОК, серед яких наявні ОК для розвитку як загальних, так і фахових компетентностей. О. Проскурняк зазначила, що щорічно відбувається перегляд ОК з метою удосконалення змісту та оновлення списку літератури. Здійснивши аналіз внутрішніх нормативних документів, веб-сайту факультету, результатів зустрічей зі стейкхолдерами, адміністративним та допоміжним персоналом ЕГ дійшла висновку, що внутрішнє забезпечення якості освіти є недостатньо потужним, зважаючи на те, що наявні певні недоліки в освітній діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема: зміст освітніх компонентів нормативної частини ОНР «Спеціальна освіта» недостатньо мірою забезпечує формування фахових компетентностей: СК7, СК8, СК9 та результатів навчання: РН11, РН12, РН13, РН16; у змісті практик не передбачено адаптацію завдань до умов проведення практики у дистанційному та змішаному форматі; наявність у РП та НМК до дисциплін застарілої термінології, несумісної з гуманістичними засадами розвитку спеціальної педагогіки, тем про діяльність установ, які з 2018 року не функціонують в Україні (наприклад, в ОК ПП 08 модуль 2 має назву «Організація роботи психолого-педагогічної консультації в спеціальній освіті», відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 о 15.45.38); відсутність у більшості РП літератури за крайні 2 роки. Проте система внутрішнього забезпечення якості освіти на рівні ЗВО вчасно відреагувала на пропозиції ЕГ змінити назву кафедри (зважаючи на її невідповідність сучасній українській і міжнародній термінології) та переглянути Кодекс академічної доброчесності, зважаючи на те, що він містить розширене трактування поняття "академічна доброчесність". Під час роботи ЕГ отримано відповідь від ЗВО, що перегляд кодексу академічної доброчесності та зміна назви кафедри корекційної освіти та спеціальної психології на назву "кафедра спеціальної педагогіки, психології та інклюзивної освіти" відбудеться на засіданні вченої ради 16 листопада 2022р. Відтак, ЕГ встановлено позитивну динаміку в ЗВО щодо усунення зазначених аспектів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНР «Спеціальна освіта» зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка акредитується вперше, проте, при розробленні ОНР були враховані рекомендації попередньої акредитації ОП «Спеціальна освіта» за другим (магістерським) рівнем. Попередня ЕГ висловила рекомендації щодо активізації забезпечення освітнього процесу підготовки фахівців зазначеної спеціальності науково-методичною сучасною літературою, підручниками, навчальними посібниками, зокрема на електронних носіях. Гарант ОНР О. Проскурняк запевнила членів ЕГ, що кафедра спільно з бібліотекою поповнила кількість друкованих видань, створила базу електронних підручників, забезпечила всі ОК навчально-методичними комплексами. Під час огляду матеріально-технічної бази в.о. завідувача кафедри корекційної освіти та спеціальної психології А. Пехарева продемонструвала гугл-диск із навчально-методичними матеріалами і його змістову наповненість по всім кафедральним курсам. Доступ до цього сховища студенти мають за відповідним покликанням. ЕГ поспілкувалася з завідувачем бібліотеки С. Самойловою, яка розповіла: «Кожного кварталу ми оновлюємо літературу за рахунок праць наших викладачів. Вони зберігаються в електронному і друкованому форматі. Ці матеріали ми розташовуємо в електронному навчально-методичному комплексі. Також ми випускуємо періодичні видання: «Особлива дитина: навчання й виховання», «Логопед», «Дефектолог». Якщо треба щось придбати, тоді завідувач кафедри надає заяву, яка розглядається на засіданні ректорату. У 2020 році для спеціальності 016 Спеціальна освіта придбано по 5-10 примірників кожної з 10 назв видань». Крім цього, було створено електронний каталог бібліотечного фонду академії та базу даних електронних ресурсів інших закладів вищої освіти та наукових установ (<https://cutt.ly/kNogmqo>). Враховуючи це, ЕГ вважає, що Академія бере до уваги зауваження і пропозиції під час перегляду освітньої програми.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота підтримує культуру якості шляхом постійного професійного самовдосконалення: стажування, підвищення кваліфікації, участі у наукових конференціях, науково-методичних семінарах та під час індивідуальної пізнавальної та науково-дослідницької діяльності. Результатами цієї діяльності науково-педагогічні працівники діляться на офіційній сторінці кафедри (<https://cutt.ly/wNon6N4>). Аналіз ВС показав, що розподіл процедур внутрішнього забезпечення якості освіти між різними структурними підрозділами ЗВО регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/hX7YGCL>). Відповідальним за якість освітньої діяльності та якість вищої освіти у ЗВО є підрозділ із забезпечення якості освіти, який являє собою сукупність дійових осіб, що забезпечують вищезазначене за допомогою реалізації покладених на них функцій у ЗВО (п.1.1 <https://cutt.ly/ENg8z2s>). Підрозділ підпорядковується керівнику ЗВО, підзвітний Вченій раді ЗВО, взаємодіє зі структурними підрозділами ЗВО (ректорат, відділи, деканати, кафедри, бібліотека тощо), наук. товариством, здобувачами та стейкхолдерами. Відповідальними за впровадження та удосконалення системи оцінювання знань здобувачів освіти є: факультети, навч. відділ, наукове товариство здобувачів освіти, перший проректор, науково-методична рада. Відповідальними за підвищення кваліфікації та стажування НПП є навчальний відділ, кафедри, проректор із науково-педагогічної роботи, ректорат. Відповідальним за проведення соціологічних опитувань є соціально-психологічна служба закладу (<https://cutt.ly/jNoIJog>). У ЗВО здійснюється локальний моніторинг якості освітнього процесу, результати якого заслуховуються на засіданні кафедри, Вченій раді факультету, Вченій раді ЗВО (відповідь на запит ЕГ від 18 жовтня 2022 р. о 13:51:19). Під час дистанційної зустрічі з академічним персоналом, допоміжними підрозділами виявлено, що представники ЗВО не мають чітких уявлень щодо функціонального розподілу певних обов'язків, на кшталт: хто надає заявку на перевірку магістерської роботи на плагіат (науковий керівник чи завідувач кафедри), хто надає допуск до захисту магістерської роботи (завідувач кафедри або декан факультету) тощо. У процесі спілкування з представниками різних структурних підрозділів була озвучена різна інформація. Під час відеозустрічі з адм. персоналом Л. Петриченко, перший проректор Академії зазначила, що «окремого Підрозділу забезпечення якості освіти в закладі немає. У нас є особи, на яких покладено обов'язки даного підрозділу. Це декани, проректори, психологи, керівник навчального відділу, голова студентської ради і директор фахового коледжу». На думку ЕГ, наявність у ЗВО окремо створеного структурного підрозділу з чітко визначеними напрями діяльності та сферою відповідальності у межах функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у КЗ «ХГПА» сприяла би поліпшенню якості освітньої діяльності за ОПП, що акредитується, та культури якості освіти загалом у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО наявна дієва система збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Позитивною практикою є систематичне проведення соціально-психологічною службою ЗВО моніторингових опитувань здобувачів вищої освіти щодо виявлення рівня задоволеності освітньою діяльністю за ОПП та оприлюднення їх результатів. ЗВО враховує рекомендації попередньої акредитації, з уважністю ставиться до думок стейкхолдерів та вчасно реагує на виявлені недоліки та пропозиції в ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатнє залучення різних груп стейкхолдерів до обговорення під час розроблення та перегляду ОПП у контексті удосконалення цілей, програмних результатів навчання та шляхів їх досягнення. Недостатнє функціонування структури внутрішнього забезпечення якості освіти на кафедральному рівні. Рекомендовано: • активніше залучати здобувачів, випускників, роботодавців до обговорення ОПП, змісту навчальних дисциплін, практик, тем наукових досліджень з метою покращення ОПП; • у процесі наступного перегляду ОПП обговорити з усіма групами стейкхолдерів шляхи успішного досягнення всіх результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю; • підсилити внутрішнє забезпечення якості освіти на кафедральному рівні у контексті забезпечення організації та контролю за якістю освітньої діяльності, а саме: приділити увагу удосконаленню змісту РП та силабусів навчальних дисциплін нормативної частини для забезпечення формування компетентностей та РН відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня; привести у відповідність до сучасних гуманістичних засад розвитку спеціальної педагогіки термінологію, що використовується у робочих програмах та навчально-методичних комплексах дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЗВО відкритий до самовдосконалення і саморозвитку, своєчасного реагування на зауваження та пропозиції, надані під час акредитацій. ЗВО має позитивний досвід комунікації з випускниками шляхом збирання інформації про їх кар'єрний шлях і наданням даджестів про вакансії. Крім цього, Академія систематично здійснює моніторингові опитування здобувачів вищої освіти двічі на рік і залучає стейкхолдерів до обговорення ОПП. Серед зауважень ЕГ може виділити недостатній рівень функціонування структури внутрішнього забезпечення якості освіти на кафедральному рівні. Спираючись на це, ЕГ встановила, що підкритерії 8.3, 8.4, 8.6 цілком відповідають вимогам, встановленим цим критерієм, а 8.1, 8.2, 8.5, 8.7 – частково. Проте виявлені недоліки не є суттєвими. Таким чином, ОПП «Спеціальна освіта» та освітня діяльність за цією ОПП за критерієм 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу в академії визначені в Статуті КЗ «ХГПА» (<https://cutt.ly/aNpUdRJ>), Положенні про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/sNpUcc4>), Положенні про розроблення та оформлення освітньо-професійної програми (<https://cutt.ly/4NpIwO8>), Правилах внутрішнього розпорядку для працівників КЗ «ХГПА» (<https://cutt.ly/hNpIpa2>), Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу КЗ «ХГПА» (<https://cutt.ly/JNpIgLu>). Представлені документи відповідають вимогам чинного законодавства і оприлюднені у вільному доступі на офіційному сайті закладу у розділі «Головна – нормативні документи» (<https://cutt.ly/rNpPpTP>). Крім цього, ЗВО відповідно до ст.1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» надає доступ до публічної інформації у відповідь на інформаційний запит. Запит від особи на отримання інформації складається у довільній формі (<https://cutt.ly/FNpPXGt>). Сайт Академії є інформативним, яскравим і структурним. Дистанційні зустрічі продемонстрували, що учасники освітнього процесу добре орієнтуються в ньому. Проте під час експертизи було виявлено, якщо здійснювати пошук інформації через пошуковий запит, то сайт вибиває помилку. Загалом, ЕГ дійшли висновку, що усі учасники освітнього процесу мають доступ до оприлюдненої інформації на сайті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційній сторінці кафедри корекційної освіти та спеціальної психології у розділі «Обговорення ОПП» оприлюднено освітньо-професійну програму «Спеціальна освіта», затверджену рішенням Вченої ради, протокол №1 від 15.06.2022 (<https://cutt.ly/9NpShLi>). При цьому наявне запрошення викладачів, здобувачів освіти та інших стейкхолдерів (фахівців спеціальної освіти, керівників навчальних закладів та реабілітаційних центрів) до обговорення і надання пропозицій на кафедру корекційної освіти та спеціальної психології або на e-mail : kafedra.korect@gmail.com Під час дистанційного огляду сайту кафедри в розділі «Обговорення ОП» ЕГ не виявила онлайн-форм для зворотного фідбеку від стейкхолдерів. На цій же сторінці наведено перелік пропозицій від різних стейкхолдерів освітнього процесу, які було надано під час крайнього перегляду ОПП (<https://cutt.ly/oNpDs6V>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті КЗ «ХГПА» в розділі «Освітньо-професійні програми» (<https://cutt.ly/NNpZNM4>) і на сторінці кафедри корекційної освіти та спеціальної психології у розділі «Обговорення ОПП» розміщено актуальну інформацію про ОПП, з її цілями і очікуваними результатами навчання та компоненти (<https://cutt.ly/9NpShLi>). Крім цього, на сайті кафедри оприлюднено робочі програми (<https://cutt.ly/qNpXrVi>, <https://cutt.ly/TNpXpsw>), силабуси обов'язкових і вибіркових ОК (<https://cutt.ly/TNpXpsw>), а також силабуси практики (<https://cutt.ly/qNpXllk>). Наявні анонси освітньо-наукових заходів, що відбуваються на базі лабораторії спеціального та інклюзивного навчання (<https://cutt.ly/eNpXDPn>), відомості про особливості оцінювання і контролю під час дистанційного навчання (<https://cutt.ly/DNpCSbO>, <https://cutt.ly/PNpCIYC>), посилання на пари у режимі реального часу (за розкладом) (<https://cutt.ly/DNpCSbO>, <https://cutt.ly/HNpCN8m>) а також інформація для зворотнього зв'язку (<https://cutt.ly/ZNpXCEL>). На факультетській сторінці розміщено графік освітнього процесу і навчальний розклад (<https://cutt.ly/sNpCss6>). На сторінці соціально-психологічної служби наведені аналітичні довідки результатів моніторингових опитувань здобувачів (<https://cutt.ly/MNpVEXR>). В умовах дистанційного навчання здобувачі отримують необхідну інформацію з офіційного сайту. Це було підтверджено на онлайн-зустрічі зі здобувачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Прозорість та публічність основних документів і процедур, котрі забезпечують та регулюють освітній процес ЗВО. Позитивною практикою є забезпечення здобувачів освіти інформаційною підтримкою на сайті кафедри в умовах дистанційного навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не функціональний «пошуковий запит» на офіційній сторінці КЗ «ХГПА». Відсутні гугл-форми для відгуків стейкхолдерів на кафедральній сторінці в розділі «Обговорення ОП». Рекомендовано: • Найближчим часом усунути помилку в «пошуковому запиті» на офіційній сторінці КЗ «ХГПА» ХОР задля оптимізації навігації по сайту; • Під час наступного обговорення ОПП додати гугл-форми для відгуків стейкхолдерів на кафедральній сторінці в розділі «Обговорення ОП» для надання можливості дистанційного зворотного зв'язку.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО має інформативний сайт, на якому публічно оприлюднені всі нормативно-правові документи відповідно до чинного законодавства. ЗВО сприяє ознайомленню й обговоренню ОПП за рахунок розміщення її на кафедральній сторінці. Визначено чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є загальнодоступні. На кафедральній сторінці оприлюднено точну і достовірну інформацію про ОПП, включаючи її цілі, очікувані результати навчання, силабуси і робочі програми ОК, що є необхідним в умовах онлайн-навчання. До зауважень ЕГ віднесла не функціональний «пошуковий запит» і відсутність гугл-форм для онлайн-комунікації зі стейкхолдерами. Проте ці недоліки є незначними. Враховуючи відповідність вимогам у підкритеріях 3.1, 3.2, 3.3, попри незначні недоліки, ОПП за критерієм 9 відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час акредитації ЕГ рекомендувала змінити назву кафедри, прибравши з її назви термін «корекційна освіта». Гарант ОПП Олена Проскурняк повідомила, що на найближчому засіданні Вченої ради 16 листопада 2022р. відбудеться зміна назви кафедри на "кафедру спеціальної педагогіки, психології та інклюзивної освіти".

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мартинчук Олена Валеріївна

Члени експертної групи

Линдіна Євгенія Юріївна

Безуглова Валерія Дмитрівна